

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-2026

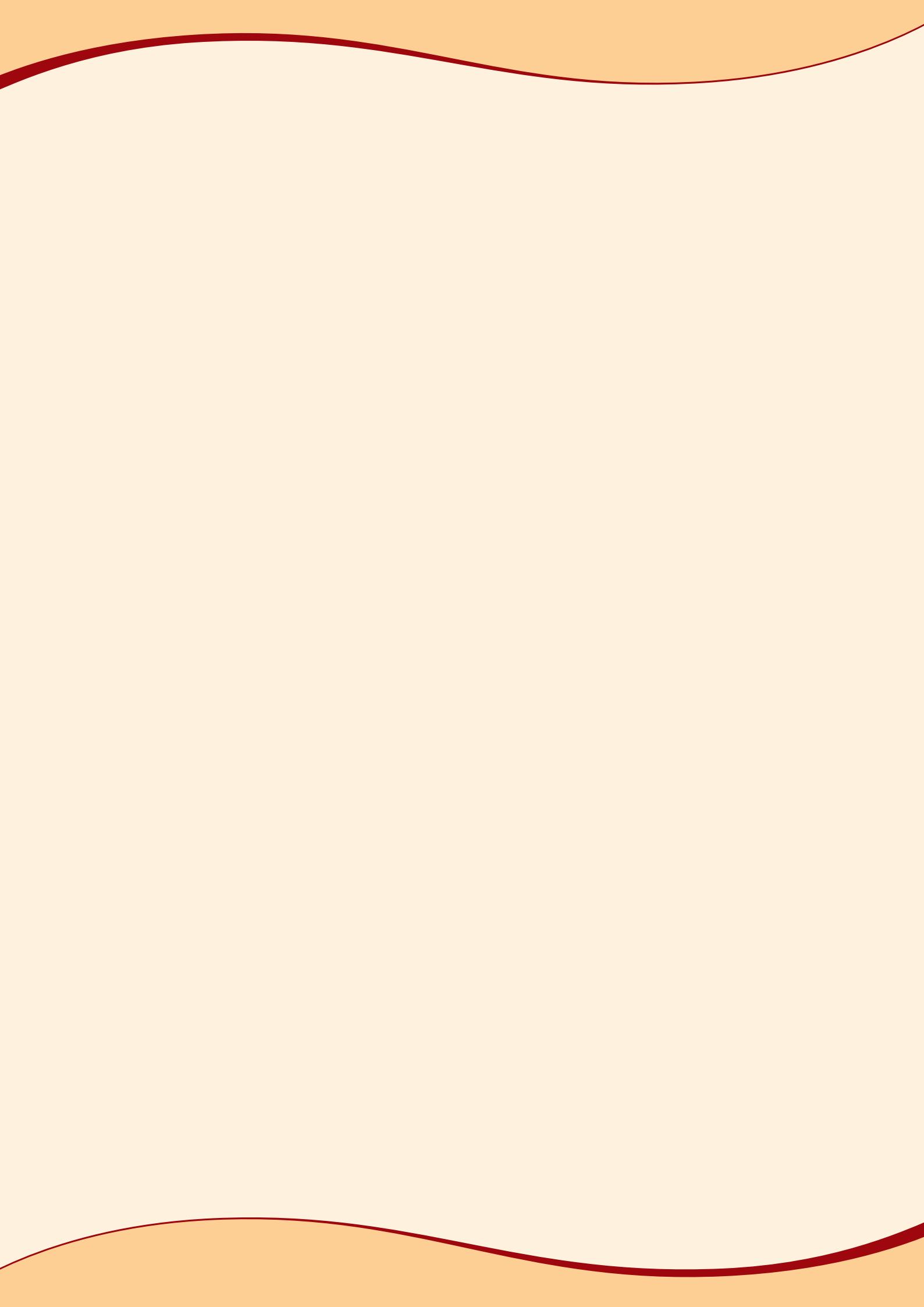
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-26

(ಪರಿಷ್ಕಾರ)

ಶ್ರೀ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸದ
ಒಂದು ರಾಜ್ಯ, ಹಲವು ಜಗತ್ತಾಗಳು.
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಸಂದರ್ಭ

ಒಸವರಾಜ ಬೋಮಾಯಿ

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25 ಅನ್ನ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-2020 ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕೋವಿಡ್-19ರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-26 ಅನ್ನ ಹೋಷಿಸಲು ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿದೆ.

2020-26ರ ಅವಧಿಯ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆಯ ಒಮ್ಮನಿಂಬಾತ ಹಿತಾಸ್ತಿದಾರರನ್ನು, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು, ಸಂವಾದಗಳು, ಮನವಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒಳಗೊಂಡು, ನಿರ್ವಹಣಾ ರೂಪಿಸಿರುವ ಸಮಾಜೋಚನಾ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಶ್ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವನ್ನಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ನೀತಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಕೋವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಂತಿಕ ವೃತ್ತಾಂತ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಕನಾಟಕದ ಜನತೆ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಹೊರಬರುವಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ದೃಢತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋವಿಡ್-19ರ ಸನ್ನಿಹಿತದಿಂದ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿರುವ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪದ್ಭಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿರುವ ಸಂಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಹೊರಬರಲು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಭೂ-ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಮತ್ತು ಸ್ವಧಾರ್ತಕವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯವು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸ್ವಜಿಸಿರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷಿವಾಟು ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ, ನಮ್ಮ ನಗರಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನುಕೂಲಕರ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಜಿಸಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾಸಕಿ ವರದೂ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಿತಾಸ್ತಿದಾರರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

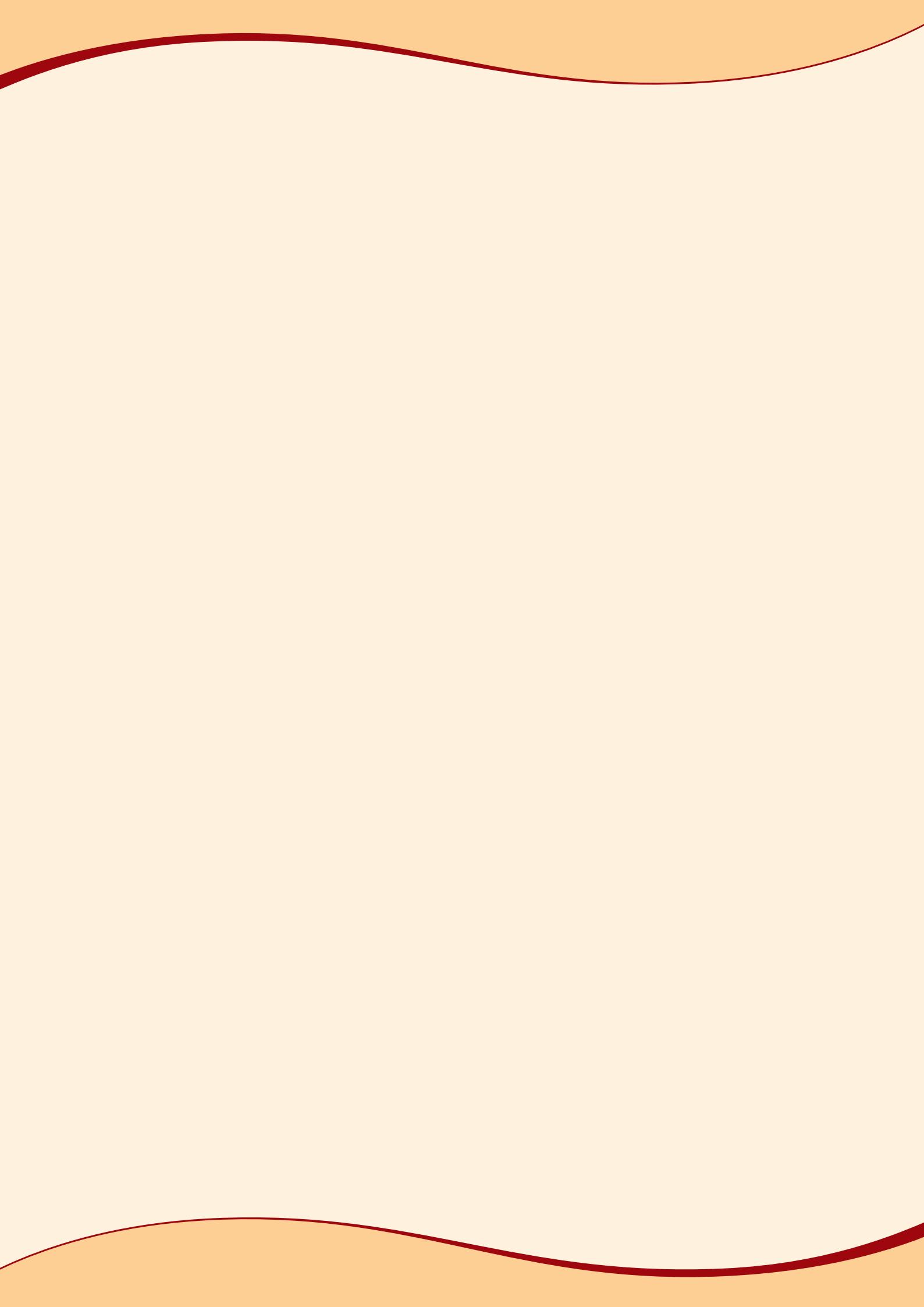
ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಮೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒದ್ದುವಾಗಿದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-26ರ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾರಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೂಡಿಕೆದಾರರಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಆಶಾಭಾವನೆ ನನ್ನದಾಗಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ‘ಸ್ವದೇಶ ದರ್ಶನ’, ‘ಪ್ರಸಾದ್’, ‘ಪರ್ವತಮಾಲಾ’, ‘ಅಡಾಪ್ಪ್’ ಅ ಹೆರಿಟೇಜ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಆಧ್ಯತ್ಮ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವರೂಪಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಕರಾವಳಿ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವಲಯ-2019ರ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಮೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಈ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಂಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ “ಕನಾಟಕ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನಾ ವರದಿ”ಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದು, ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆಯಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನಾಟಕವನ್ನು ಚಲನಾರ್ಥಿ, ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ನೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ನಮ್ಮ ಧ್ಯೇಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಭಾಗಿದಾರರು ಕೈಚೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

(ಒಸವರಾಜ ಬೋಮಾಯಿ)

ಸನ್ನಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ನಂದೇಶ

ಅನಂದ್ ಸಿಂಗ್

ಸನ್ಜುನ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು
ಜೀವಿಶಾಸ್ತ ಸಚಿವರು, ಕನಾಡಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕನಾಡಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25 ಅನ್ನ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್-2020 ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಕೋವಿಡ್-19ರ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮಾಪಾರ್ಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕತ ಕನಾಡಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-26 ಅನ್ನ ಲೋಕಾರ್ಥಣೆಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಹಣ್ಣಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ನೀತಿಯು 2026 ರವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯ ಕನಾಡಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದಿಕ್ಷಾಂತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಉದ್ದೋಜಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಜೀಸುವಲ್ಲಿ ಪರುಹಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಜನರ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿದೆ. ಕನಾಡಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಹಲವಾರು ಮೂರಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

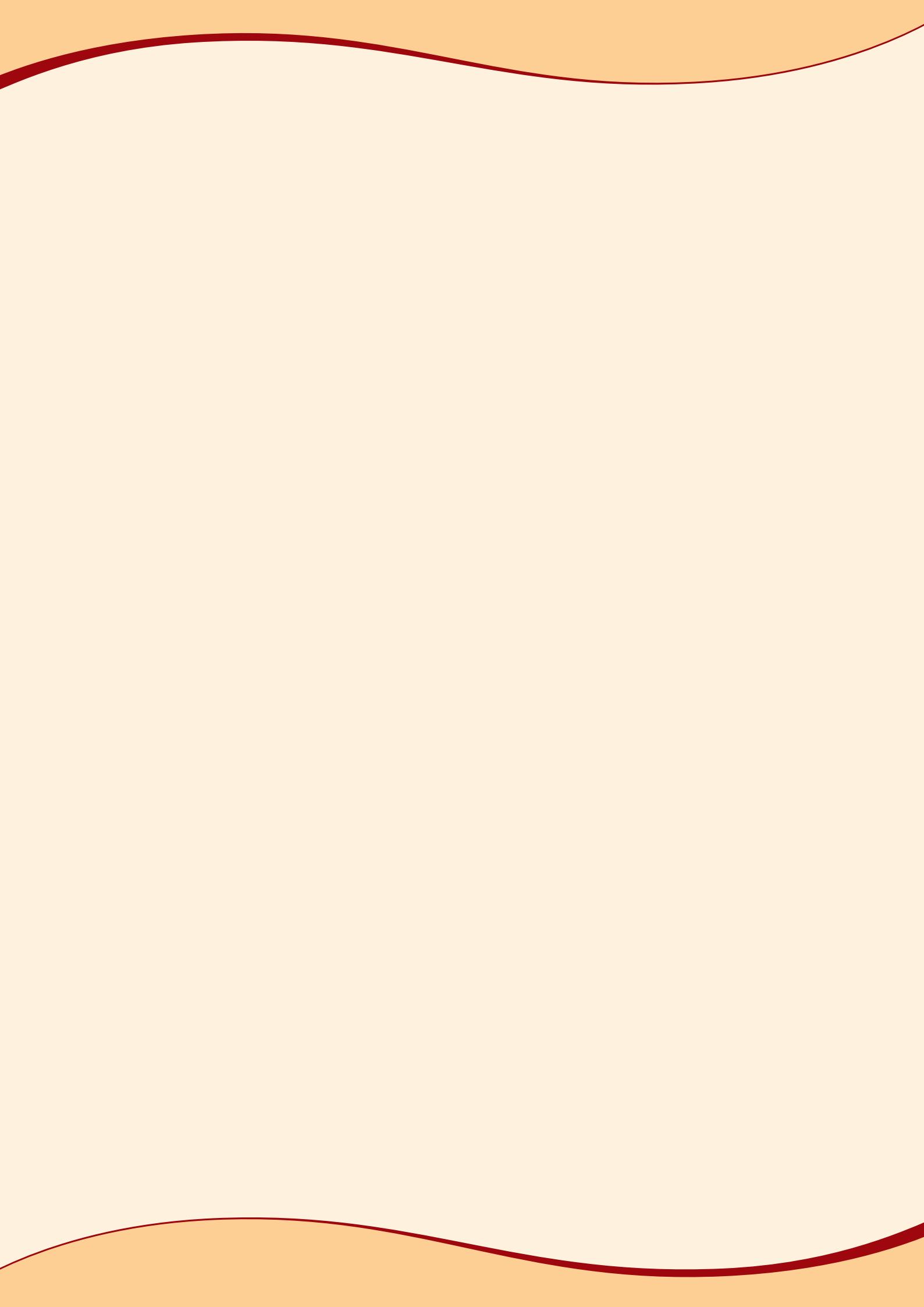
"ದೇಶ ಸುತ್ತಿ ನೋಡು-ಕೋಶ ಓದಿ ನೋಡು" ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಾಜಿಯಂತೆ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೆಳೆಯಲು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಹಾಯಧನ, ರಿಯಾಲಿಟಿ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಹೊತ್ತಾಹಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ 26 ಪ್ರವಾಸಿ ಉತ್ತರಾಂಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಉತ್ತರಾಂಗಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಉತ್ತೇಜನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕೋವಿಡ್-19ರ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕಿಂದಾಗಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಮನಷ್ಟೇಶನಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊತ್ತಾಹಕ, ರಿಯಾಲಿಟಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕನಾಡಟಕವನ್ನು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಸುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವನ್ನಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ.

ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಂಬಲ, ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಬದ್ಧತೆ ತೋರಿದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪಾಲುದಾರರು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಅನಂದ್ ಸಿಂಗ್)

ಸನ್ಜುನ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ,
ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ ಸಚಿವರು

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಪರಿಚಯ	...	19
2. ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26 ಮುನ್ಹೊಟ್ಟಿ, ಗುರಿ ಮತ್ತು ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳು	...	11
3. ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ	...	14
4. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಾರುಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ	...	17
5. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ	...	21
6. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಸವಗಳು	...	26
7. ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ	...	39
8. ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಆರಾಮದಾಯಕತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ	...	41
9. ಸಮುದಾಯದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ	...	45
10. ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ	...	46
11. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಡಿಟಿಲ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳು	...	48
12. ಹೂಡಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು	...	50
13. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು	...	51
14. ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳು	...	57
15. ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಕಾರ್ಯಚೌಕಟ್ಟು	...	66
16. ಅನುಬಂಧಗಳು	...	71

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಷತ್ತು (ಡಬ್ಲೂಟಿಟಿಸಿ) ತನ್ನ ವಾಷಿಂ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ 2018ರಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಜಾಗತಿಕ ಜಿಡಿಪಿಯ 10.4% ರಷ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು 319 ಮುಲಿಯನ್ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ, ಒಟ್ಟು ಉದ್ಯೋಗದ 10% ರಷ್ಟನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೇಕ್ಕ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಕಲನಶೀಲ/ ವೈಶ್ರೇಂಟ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯವು ಆರೋಗ್ಯಮಾರ್ಗ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಸೂಚಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರೂಪಿಸಿದ 17 ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಬಂಧಿತ ವಲಯಗಳಾದ ಸಂಚಾರ ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಭಾರತದ ಸೇವಾ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಷತ್ತು (ಡಬ್ಲೂಟಿಟಿಸಿ) ಹೊರಹೊಮ್ಮಿರುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ 2018 - ಭಾರತ ವರದಿಯ ಅನ್ವಯ, ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜಿಡಿಪಿಯ 9.2% ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಈ ವಲಯದ ಸಮಗ್ರ ಕೊಡುಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 185 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವು 3ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನಗಂಡಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಆದ್ಯತೆಯ ವಲಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಆಗಮನವು 2006ರಲ್ಲಿ 36.7 ದಶಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟಿದ್ದು, 2018 ರಲ್ಲಿ 215.03 ದಶಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಭಾರತದ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೇಶೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಭೇಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.12 ರಷ್ಟು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. 2018 ರಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಿಕಕ್ಕೆ 5.4 ಲಕ್ಷ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಆಗಮಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಆಗಮನದಲ್ಲಿ (ಎಫ್‌ಟಿಎಗಳಲ್ಲಿ), ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯವು 11 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. 2019 ರಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯವು ರಾಜ್ಯದ ಜಿ.ಎಸ್.ಡಿ.ಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 14.8 ರಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ 30 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದೆ.

ಕನಾರ್ಟಿಕ "ಒಂದು ರಾಜ್ಯ, ಹಲವು ಜಗತ್ತು" ಎಂಬ ತನ್ನ ಭಾಬಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆಘಾದಕರವಾದ ಹವಾಮಾನ, ಕಾಸ್ಯಾಪಾಲಿಟನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಾತ್ಮವಾಗಿ ಸ್ವಂದಿಸುವ ಆಡಳಿತ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಉತ್ತಮ ತಾಣವನ್ನಾಗಿಸಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳು ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ, ಸಾಹಸರಾಂಶ, ಕರಾವಳಿ, ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ನಗರವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಹಲವಾರು ವಿಷಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ತನ್ಸ್ವಗಳ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕನಾರ್ಟಿಕವು ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಸ್ವೇಚ್ಛಾಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳಾದ ಹಂಪಿ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು ಮತ್ತೆ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪಟ್ಟಿಮ ಘಟಗಳಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚೆಯ ಸಂಗತಿ.

ಇದಲ್ಲದೆ, ಐಹೋಳೆ-ಬಾದಾಮಿ-ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ಕಲಬುರಗಿ-ಬೀದರ್-ವಿಜಯಪುರ (ದಢ್ಣಿ ಸುಲ್ತಾನರು) ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಬೇಲೂರು, ಹಳೇಬೀಡು ಈ ನಾಲ್ಕು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳು ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಂಗಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 600ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಭಾರತೀಯ ಮರಾಠತ್ವ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಸ್ಮಾರಕಗಳು ಹಾಗೂ 840 ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಸ್ಮಾರಕಗಳಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವದ ಭಕ್ತಿ ತಾಂಗಳಿವೆ.

ಕನಾಟಕವು 5 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, 30ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅರಣ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಶುಲ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. 550 ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಭೇದದ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು 100 ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಭೇದದ ಸಸ್ತನಿಗಳು ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿವೆ. ಸುಮಾರು 17 ಸುಂದರವಾದ ಗಿರಿಧಾಮಗಳು ಹಾಗೂ 40 ಭವ್ಯವಾದ ಜಲಪಾತೆಗಳಿಂದ ಕನಾಟಕದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಇಮ್ಮಡಿಸಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ದಢ್ಣಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 320. ಕೆ.ಮೀ ಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದೇಶ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕರಾವಳಿ ತೀರ ಪ್ರದೇಶವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಡಲತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶುಲ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ.

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮುನ್ಝೋಟವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26 ಅನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2015–20ರ ಯಶಸ್ವಿ, ವ್ಯಾಪಲ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಕರಡನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು, ಆಕಾರಕ ಮೇರ್ಮೈತ್ಯಾಹಕಗಳು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನೀತಿಯ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

"ಇಂದಿನ ಸ್ವಂದನೆ ನಾಳೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ"

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26 ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಹೊವಿಡ್-19 ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆ. ದೇಶೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಚೇತರಿಕೆಗೆ ಇನ್ನು ಸಾರಕ್ಷ್ಯ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26 ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಈ ನೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚೇತರಿಕೆಗಾಗಿ ಉದ್ದಮಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ

ನೀಡುವ ಮಾರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಾಗ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

2 ಕನಾಡಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26 —ಮುನ್ಹೋಟ, ಗುರಿ ಮತ್ತು ಧ್ಯೇಯೋದ್ಯೇಶಗಳು

2.1 ಮುನ್ಹೋಟ

ಕನಾಡಕದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಗತ ಸಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಿತಾಸ್ತಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ವ್ಯವಿಧ್ಯಮಯ ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಅವಿಸ್ರಾರಣೀಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅರ್ಥಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.

2.2 ಗುರಿ

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರಿಗೂ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲು, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳನ್ನು ಸುನಿಷ್ಠಿತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು—

1. ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ಆರ್ಕಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನ ದೊರಕಿಸುವುದು.
2. ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಸಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮಹತ್ವದ ಚಾಲಕಶಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
3. ಕನಾರ್ಟಿಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಅವಿಸ್ಕರಣೀಯ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಿತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
4. ಕನಾರ್ಟಿಕದಾದ್ಯಂತ ಬಲಿಷ್ಠ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಧಿಗೊಳಿಸುವುದು.
5. ಹಲವ ವ್ಯೇವಿಧ್ಯಮಯ ಉನ್ನತ-ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ತಮಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ-ದರ್ಚನೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡಲು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
6. ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿ ಸೇವೆಗಳು, ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ದಕ್ಷತೆಗಳು ಮತ್ತು ಒಟ್ಟಾರೆ ವೀಕ್ಷಕರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.
7. ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಭಾಗವಹಿಸುವೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.
8. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ಮೋತ್ತಾಗಿಸುವುದು.
9. ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
10. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಮೋತ್ತಾಗಿಸಲು ಹೂಡಿಕೆ-ಸ್ನೇಹಿ ನೀತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೂರಕ ವ್ಯವಹಾರ ಪರಿಸರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

2.3 ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳು

1. ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಭೇಟಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿಸುವುದು.
2. ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವುದು.
3. ಕನಾರ್ಟಿಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ತಂಬುವುದು ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿನ ಅವರ ಪ್ರಯಾಣಿಕು ಅವರಿಗೆ ಆರಾಮ, ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು.
4. ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ಒಂದು ಸಂಖ್ಯಾತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಾಹಿನಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

5. ಕನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗಾಗಿ ಗುಣಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವುದು.
6. ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಆಗಮನಕ್ಕಾಗಿ, ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಾಕೇಚೊಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತನ್ನಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮರುಭೇಟಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಮೇರ್ಮಾಹಿಸುವುದು.
7. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಚೆಸಲು ಕೌಶಲ್ಯಯುಕ್ತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
8. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಶಕ್ತ ಕಾರ್ಯಚಾರ್ಕಟ್ಟನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯಮಚಾಲಿತ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಾಫಿಸುವುದು.
9. ಕನಾಟಕಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೇರ್ಮಾಹಿಸುವುದು.
10. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗಾಗಿ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೂಡಿಸುವುದು.
11. ಈ ನೀತಿಯ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಂತರ್ ಇಲಾಖಾ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
12. ದತ್ತಾಂಶ ಚಾಲಿತ, ಘಲಿತಾಂಶ-ಆಧಾರಿತ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

2.4 ಸಿಂಧುತ್ವ

ಈ ನೀತಿಯು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ (6) ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26ರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಈ ಮೊದಲು ಹೊರಡಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಸಕಾರದ ಆದೇಶ/ಸುಕ್ರೋಳೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕ ಸಕಾರವು ಸಂದರ್ಭನುಸಾರ ಅಗತ್ಯವೇನಿಸಿದಾಗ ಈ ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು.

3.1 ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆ

2019ರಲ್ಲಿ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯವು ರಾಜ್ಯದ ಜಿವಾಡಿಪಿಗೆ 14.8% ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೂಲಕ 30 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಉದ್ಯೋಗವಾರ್ತಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಜಿವಾಡಿಪಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ವಲಯದ ಮೂಲಕ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಉದ್ಯೋಗವಾರ್ತಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಳಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವಂತೆ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020-26 ಅನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

3.2. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆಯು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರು ಒಗ್ಗೂಡಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೂರಕ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯು, ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೀರ್ಘಾಂವಧಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮುನ್ಹೊಂಡವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮಾರ್ಗನಕ್ಕೆಯು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020-26ರ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧನೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ-

1. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ

ಕನಾಟಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಆದ್ಯತೆಯ ತಾಣವನ್ನಾಗಿಸಲು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ದೇಶೀಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು 360° ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅತಿಹೆಚ್ಚಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಕನಾಟಕದ ಬ್ರಾಂಡ್ "ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಹಲವು ಜಗತ್ತುಗಳು" ಎಂಬ ದ್ಯೇಯ ವಾಕ್ಯದ ಲಾಭವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು.

2. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಅನುಭವವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅನುಭವಾರ್ಥಿತ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶೈಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಸವಗಳು

ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅವಿಸ್ಕರಣೀಯವಾದ ಅನುಭವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಕಳೆಯಲು ಉತ್ಸೇಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಸೇಜಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

4. ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಕ್ಷೀಪ್ತ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸಬಹುದಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶಾಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕೇಂದ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

5. ಪ್ರವಾಸಿ ಆರಾಮ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ

ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಆರಾಮದಾಯಕವಾದ ಮತ್ತು ಅಂಶಗಳ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಸನ್ನೀಹಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಹಾಗೂ ಸ್ವೇಮ್ಫಲ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕನಾಟಕವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಉನ್ನತಗೊಳಿಸುವುದು.

6. ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾವಿಕೆ

ಸಮಗ್ರ ಸಮಾಜ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಕನಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲ್ಯಾಳ್ಯಾವಂತೆ ಮೇರ್ಮೆಂಪಿಸುವುದು.

7. ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ಸೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆಯಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಸಾಧಿಸುವುದು.

8. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳು
ಯೋಜನೆ, ನೀತಿ ನಿರೂಪಕೆ
ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು
ನರವಾಗುವಂತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ-
ಚಾಲಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು
ಮೌಲ್ಯಾಖಿಸುವುದು ಮತ್ತು
ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು
ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ನವೀನಾತ್ಮಕ
ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು
ಒದಗಿಸುವುದು.

9. ಹೂಡಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ
ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು
ಸುಧಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ
ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ
ಅನುಕೂಲಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು
ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯ
ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು
ಅದರ ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ
ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ
(ಕೆ.ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ.ಸಿ.), ಅರಣ್ಯ ವಸತಿ
ವಿಹಾರಧಾಮಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ
(ಜೆ.ಎಲ್.ಆರ್), ಕನಾರ್ಟಿಕ
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ
ನಿಗಮ (ಕೆ.ಟಿ.ಎ.ಎಲ್) ಗಳಿಗೆ
ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು
ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದು, ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ
ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮುನ್ಮೋಟಿ,
2020–26ರ ಗುರಿಗಳನ್ನು
ಸಾಧಿಸಲು ಒಟ್ಟಾಗಿ
ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಅಭಿಯಾನಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾರ್ದಾಂಶಗಳು, ರೋಡ್‌ಶೋಗಳು, ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮೇಳಗಳು, ಹೊಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶಗಳು, ಉತ್ಪವಗಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತುಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ 2026ರ ಮುನ್ಹೋಟವು, ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗಾಗಿ ಕನಾಟಕವನ್ನು ಭಾರತದ ಅಗ್ರಗಣ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಪ್ರವಾಸಿಗರು, ಉದ್ಯಮ, ಸಮುದಾಯ, ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಿತಾಸ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸದ್ವಿಷ್ಟ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು 360° ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಂತ್ರಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂದಿನ ನೂತನ ಸ್ನಿಫೆಶದಲ್ಲಿ ವಿಕಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ವಿಭಿನ್ನ ಆಯಾಮಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಆರಂಭಿಕ ಅವಧಿಗಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಪ್ರಯಾಣದ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

4.1 ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಭಿಯಾನಗಳು

ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ, ಸ್ವಧಾರಣೆಯ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥತೆಯ ಮೌಲ್ಯವಳ್ಳು ಪ್ರಸಾಪಗಳ ಸ್ಥಳೀಯತವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೊಂದನ್ನು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಷಿಕ ಉದ್ದೇಶಿತ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಂತಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗೆರಿಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ತಕ್ಕುದಾದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಯಾನಗಳು "ನೋಡು ಬಾ ನಮ್ಮೂರ್" ದಂತಹ ಅಭಿಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸನ್ವಿಫೆಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆದ್ಯತೆಯ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳ ಉಪವರ್ಗ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯು 2026ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಮುಂಬರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಉತ್ತೇಜನಾತ್ಮಕ ಅಭಿಯಾನಗಳಲ್ಲದೆ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಪ್ರಮುಖ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಾನ ಸಾಫ್ವೆವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ, ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ರೋಡ್‌ಶೋಗಳನ್ನು ಸಹ ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

4.2 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ

ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ, ಪ್ರಚಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಚಾರ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು-

ಕನಾರಿಕ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಎಕ್ಸ್ ಮೋ (ಕೆಂಟಿಜ್) ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹೊದಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶ (ಜಿಟಿಪಿಎಂ)ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಕನಾರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಹತ್ವಮಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಯೋಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ರೋಡ್‌ಶೋಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಂಬಿಸರಣೆ ಸಭೆಗಳು.

ಕನಾರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪಾಲ್ಗೂಳ್ಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ದೇಶಿಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳು.

ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನೇರವು ನೀಡುವಂತಹ ಅಧವಾ ಪ್ರಾಯೋಜಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಉತ್ಸವಗಳು.

4.3 ಕನಾರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಟಿಚ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು

ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ, ಬಳಕೆದಾರ-ಸ್ವೇಹಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಕಫೆಕ್ಚರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲಾಗಿರುವ ವೆಬ್‌ತಾಣವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವೆಬ್‌ತಾಣ ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಟಿಚ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು   ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ   ಡಿಜಿಟಲ್
ಶಕ್ತಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾರ್ಧಮ, ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನವೀನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾರ್ಧಮವು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಡಿಜಿಟಲ್ ಎಂಗೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಲ್ಲದೆ, ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ಶಾಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಕಿರೋಸ್ಟ್‌ಗಳು, ಶ್ರವ್ಯ-ದೃಶ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ, ವಿವರಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮುಂತಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೇರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತದ್ದು.

4.4 ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ

ಇಲಾಖೆಯು, ಉದ್ಯಮದ ಒಳನೋಟಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ, ಉದ್ಯಮದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಉತ್ತೇಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಾಳಿನಿಧಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಘದೊಂದಿಗೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಂಟಿಕವನ್ನು ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವನಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಪ್ರವಾಸ ಆಯೋಜಕರು, ಪ್ರವಾಸ ವಿಚಿಂಟರುಗಳು, ಆನೋಲೈನ್ ಸಂಯೋಜಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಚೇರಿಗಳು, ದೂತವಾಗಳು ಮತ್ತು ರಾಯಭಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿದೇಶಿ ಕಚೇರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಫೋರ್ಮ್‌ಗಳನ್ನು ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೇರವೂ ಸಹ ದೇಶೀಯತ್ವದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ವಿವರವನ್ನು ವಿಭಾಗ-14 ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

4.5 ಕನಾಂಟಿಕ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋ

ದೇಶ-ವಾಷಿಕ, ಕನಾಂಟಿಕ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋ (ಕೆಬಿಟಿಇ)-ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಹತ್ವಮೂರಿಂಬಾದ ಸರಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾಂಟಿಕ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವಂತೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

4.6 ನಿಯತ ಪರಿಚಯ ಪ್ರವಾಸಗಳು (FAM Trips)

ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ word of mouth buzz (ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ) ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರವಾಸಿ ಆಯೋಜಕರು, ಪ್ರವಾಸಿ ವಿಚಿಂಟರುಗಳು, ಪತ್ರಕರ್ತರು, ಭಾಯಾಗ್ರಹಕರು, ಬರಹಗಾರರು ಮತ್ತು ಬ್ಲಾಗರ್‌ಗಳಾಗಿ ನಿಯತವಾದ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕವಾದ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿ, ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ಥಳಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ:-

1. ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ;
2. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ;
3. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ;
4. ಆತಿಧ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ;
5. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಬಳಕೆ;
6. ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು;
7. ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ವತ್ವಗಳ ದತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ;
8. ಮಾರ್ಗದ ನಡುವಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳು;
9. ಮೂರಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ನೇರವು;

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೋಡಲ್ ಏಜನ್ಸಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಯಮಿತವು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ (ಪಿಪಿಟಿ) ಅಥವಾ ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮಗಳಂತಹ (ಜಾಯಿಂಟ್ ವೆಂಚರ್) ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬೃಹತ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೊತ್ತಾಗಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

5.1 ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಮೂರಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಒಂದು ಅವಿಸ್ಕರಣೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ನಿರ್ವಾಯಕವಾಗಿರುವಂತಹ ಸ್ವಚ್ಛ ಶಾಚಾಲಯಗಳು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿಶ್ವಾಂತಿ ತಾಣಗಳು, ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸಂಪರ್ಕ ರಸ್ತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಮಾಹಿತಿ ಕಿರೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತವು ನೋಡಲ್ ಏಜನ್ಸಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಸಂಭಾವ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅವಕಾಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಂತರ ಇಲಾಖಾ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಇತರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಜನ್ಸಿಗಳ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಹೊರತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಸವಾರ್ಗಿಣಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಆದ್ಯತೆ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಕನಾಟಕದ ಎರ್ಥಾಟಿಡಿ ಪಟ್ಟಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಭಾಗ-13-ಪರಿಭಾಷೆಗಳು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

5.2 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸರ್ಕೌರ್ಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಮುಂದಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸರ್ಕೌರ್ಟ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

- ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
- ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
- ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
- ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ
- ವಸ್ಯಬೀವಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

5.3 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಧಿ

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಾಗಿ ಕೆಟಿವೆಲ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಸಲರಿಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಆತಿಧ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನೆರವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯ ಹಂಡಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ನೆರವನ್ನು ಕೋರಬಹುದು.

5.4 ಆತಿಧ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು

ಕನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಮುಖೀಕೃತೆಯು, ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಭೇಟಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಆತಿಧ್ಯ ವಲಯದ ಹಾಡಿಕೆಗಳಾಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಹೊಂದಿರುವ ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಆತಿಧ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

5.5 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಬಳಕೆ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಭೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದಿಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಭೂ-ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಪಾರದರ್ಶಕ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಭೂ-ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಭೂಮಿಯ ಗುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಗಳಿಸಿದ ಆದಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಭೂಮಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಈ ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5.6 ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದು

ಕನಾಟಕದ ಕೆಲವು ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಂತರ್ಸ್ಥಾನದ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ,

ಅಂತಹ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ, ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಒಡೆತನದ/ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಅತಿಧಿಗೃಹಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಅಂತಹ ಸ್ವತ್ತು / ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

5.7 ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಗಳ ದತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಗಳ ದತ್ತು ಸ್ವೀಕಾರ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಾರ್ಣವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

5.8 ರಸ್ತೆಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನಿಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ರಸ್ತೆಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಾರ್ಣವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ:

- 1. ಪ್ರಾಂಚೈಸಿ ಮಾದರಿ :** ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಬ್ರಾಂಡ್‌ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಖಾಸಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರಸ್ತೆಬದಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು.
- 2. ಗ್ರೈನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾದರಿ :** ಪಾರದರ್ಶಕ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ದುಯಾದ ಉದ್ಯೋಗಗಳು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರಸ್ತೆಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.
- 3. ಚ್ರೋನ್‌ಪೀಲ್ಡ್ ಮಾದರಿ :** ಇಲಾಖೆಯೇ ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ, ಆಯ್ದುಯಾದ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ನೀಡುವ ರಸ್ತೆಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

ರಸ್ತೆ ಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇತರೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಬಹುದಾದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಅನುಸರಿಸಬಹುದು. ಈ ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಕನಾರ್ಟಿಕದ ರಸ್ತೆಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5.9 ಪೂರಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ನೆರವು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಯೋಜನೆಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪೂರಕ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಟೆಳುವಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ, ಹೊಸ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಧವಾ ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಪೂರಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಾತ್ಮಾ ತಾಣಗಳು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಬರುವ ಪ್ರಾಸಿಗರಿಗೆ ಅನನ್ಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಸವಗಳು ಪ್ರಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಸವಗಳಿರುವದರಿಂದ, ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿರುಚಿಯ ಪ್ರಾಸಿಗರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಾಸಿ ತಾಣಗಳು ತುಂಬಾ ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವಾಗಿದ್ದು, ಧೀರ್ಘ ಕಾಲ ತಂಗುವಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ, ಮತ್ತೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಂತೆ ಹೊರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಸಿ ತಾಣದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗಿಣಿವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸದ್ಯಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಮಹಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಡುತ್ತಿರುತ್ತದ್ದು.

ಕನಾಕಟಿಕವು "ಒಂದು ರಾಜ್ಯ, ಹಲವು ಜಗತ್ತು" ಎನ್ನುವ ಶೀರ್ಷಿಕಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಸಿಗರಿಗೆ ಅವಿಸ್ಕರಣೀಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯು, ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆದೃತ ನೀಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಸಾಹಸ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
2. ಕೃಷಿ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
3. ಕ್ಷಾರವಾನ್ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
4. ಕರಾವಳಿ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕಡಲತೀರ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
5. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
6. ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
7. ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ (ನೃಸರ್ವಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ)
8. ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
9. ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
10. ಗ್ರಾಮೋನೋಮಿ (ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ) ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
11. ಒಳನಾಡು ಜಲ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
12. ನೌಕರ್ಯಾನ ವಿಹಾರ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
13. ಮೈಸ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
14. ಗಳಿಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
15. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ (ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ)
16. ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
17. ಸಾಫ್ಟ್‌ವರ್ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ
18. ಇತರೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತಹ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಮರ್ಥವಾದ ಮೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನಿತರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಆದರೆ, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಪರಿಮಿತ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಮೇಲ್ತಾಷ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ವಿಭಾಗ-14-ಮೇಲ್ತಾಷ್ಟಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಹಾಯಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು-ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದಂತಹ ನೆರವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.1 ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವ್ಯೂಹಾರ್ಥಕ್ಕೆಯು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಭೂ ಆಧಾರಿತ, ಜಲ ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ವಾಯು ಆಧಾರಿತ ಸಾಹಸ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಸಭಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕದ ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ನಿರ್ವಾಹಕರೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಸ ಶ್ರೀಡಾ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನಿರ್ವಾಹಕರನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

6.2 ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ರಾಜ್ಯದ ಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರವಾಸಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಒಂದೆಂದು ಪರಿಗಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ, ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಬೇಸಾಯದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರ್ತಾಹ ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸುಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆ, ಮುಂತಾದ ಕನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಕನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ಸಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಅವರು ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ನೀತಿಯು ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿಯಂತಹ ವರದು ಪ್ರಮುಖ ಸಮಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಾಲನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸಲು, ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಶೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳ ನೇರವನ್ನು ಕೋರತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಏಷಿಯನ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಗಳಂತಹ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೇರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸ ಸೇವಾದಾತರು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಲಾಭಕಾಂಕ್ಷೆರಹಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ನೇಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಹಯೋಗ ಹೊಂದುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಆಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಪರಿಶೀಲಿತ ಪ್ರವಾಸ ಆಯೋಜಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸ ವಿಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ಥಳೀಯ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮತ್ತು ಕಲೆ, ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಸಹ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೊರ್ತಾಹ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಜೆಂಟರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ, ಶೋಟಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ನೇರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

6.3 ಕ್ಷೂರವಾನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕ್ಷೂರವಾನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪ್ರವಾಸದ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ವಸತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೂರವಾನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊರ್ತಾಹ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಹೊರಡಿಸಿದ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗನು ಸಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ಸಹೃದಾಯಕಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾರವಾನ್ ಉದ್ಯಾನವನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೇರವು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲಾಖೆಯು, ಕ್ಯಾರವಾನ್ ಪ್ರವಾಸದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಂತಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ನೇರವನ್ನು ಸಹ ಕೋರತಕ್ಕದ್ದು.

6.4 ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕಡಲತೀರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ "ಕನಾಟಕ ಮಾರಿಟೆಮ್ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಗೆ" ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇಗೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಡ್ದು. ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ವದೇಶದ ಶರ್ಕನ ಮತ್ತು ಸಾಗರಮಾಲಾದಂತಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ನೇರವು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಡ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಕರಾವಳಿ ಕನಾಟಕವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಉತ್ತನ್ನ ತಾಜಾವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಿರಾಮ, ಮನರಂಜನ ಮತ್ತು ಸಾಹಸ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕ್ರೀಸಲೂ ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕಡಲ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಂದಿಗೆ ಕಡಲ ತೀರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೇಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾಡ್ದು.

ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತನಗಿರುವ ಬದ್ಧತೆಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ರಾಜ್ಯದ ಕಡಲತೀರಗಳಿಗೆ - "ಬ್ಲೂ ಪ್ಲಾಗ್" ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪಡೆಯಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ರಾಜ್ಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲಿಕ್ಕಾಡ್ದು.

6.5 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಕಲಿಯಲು, ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲು ಮತ್ತು ಆನಂದಿಸಲು ಅನುಭವಗಳ ನಿರ್ದಿಯನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಮೂಲ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಜತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಕನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಮನ್ಯೇತನಗೊಳಿಸಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆ, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ಇಲಾಖೆ, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಏಜೆನ್ಸಿ / ಇಲಾಖೆಗಳ ನಿಕಟ ಸಮಾಜಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಹಬ್ಬಗಳು

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ರಾಜ್ಯದ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಕನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಮೌರ್ಯಾಧ ನೀಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಕಲೆ, ಕುಶಲಕಲೆ ಮತ್ತು ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖೀಯನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕನಾಟಕದ ಸಂಪರ್ಷಿತ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಸಹ ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಸವಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ನೇರವು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವತ್ವಗಳ ದತ್ತ ಸಂಚಯ (ಡೇಟಾಬೇಸ್)

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ದತ್ತಸಂಚಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವತ್ವಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರಿಂಗ್ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ದತ್ತ ಸಂಚಯವು ಕಲಾವಿದರು, ನೃತ್ಯಗಾರರು, ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೆಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲಕಾರರು ಮತ್ತಿತರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ನುರಿತ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಆಕರ್ವಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬಲ್ಲಂತಹ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ವತ್ವಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಾಕೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರವಾಸಿ ಸೇವಾದಾತರು ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮೌಲ್ಯಾಂಶಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ನಿಕಟ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅನುಭವ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು, ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವೇದಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಅಥವಾ ಒದಗಿಸಲು ಸಂಬಂಧಧಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಿನಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಹಿತಾಸ್ತಕ್ತಿದಾರರ ನೇರವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೈಸೂರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು

ಮೈಸೂರು ಕನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಾಜಧಾನಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಈ ನಗರವನ್ನು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇಲಾಖೆಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಎಂಬಿಷ್ಣ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನೆಗಳಾಗಿ ವರ್ಷಪೂರ್ವಿಕ

ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಳವ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಮೃದಾನವನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಕನಾಟಕ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ನೇರವು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯು ಗುರುತಿಸಿ, ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

6.6 ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಂಗಲ್ ಲಾಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಸಾಟ್‌ಸ್‌ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (ಜೆಲ್‌ಆರ್) ನೋಡಲ್ ಏಜ್ನಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವೂ ಸೇರಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಕಾರ್ಯಚಳಣಿವರ್ತಕಗಳು, ಜೀವವೈದಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರದ ಸರಂಕಣ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ತಾಣಗಳ ಸಾಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಆದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವಾಗ್ರಾಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನ ಕಾರ್ಯಕ್ರೇಗೊಳಿತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗುವುದು.

6.7 ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಇಲಾಖೆಯು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಲು ಶಾಲಾ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ‘ಕನಾಟಕ ಚಿಲ್ಡರ ದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ’ ಈಗಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಧಿಕಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಪರಂಪರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿಕ್ಕಾದ್ದು.

ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಇಲಾಖೆಯ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಿತ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಾಹಿಸಲಿಕ್ಕಾದ್ದು. ಕನಾರ್ಚಿಕದಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಕನಾರ್ಚಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾಧಿಕಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾದ್ದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರ್ & ಡಿ, ಐಟಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಫ್ತಾನಮಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಹ ಮೌಲ್ಯಾಹಿಸಲಿಕ್ಕಾದ್ದು.

6.8 ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಇಲಾಖೆಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ರಮಣೀಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಜಿತ್ತೀರಣ ಮಾಡಲು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ - 2018ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರೇಯ ಮೌಲ್ಯಾಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಕನಾರ್ಚಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2018ರ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು, ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020-26ರ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕಾದ್ದು. ಕನಾರ್ಚಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2018ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನುಮೋದನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಏಕಗಾಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಿಕ್ಕಾದ್ದು.

ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಕನಾರ್ಚಿಕದಲ್ಲಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಚಿಕ ಚಲನಚಿತ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಕೊರತಲಿಕ್ಕಾದ್ದು.

6.9 ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ (ಅಡುಗೆ ಕಲೆ) ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪಾಕಪದ್ಧತಿಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಶ್ರೀಮಂತ ಆಹಾರ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ಪವಗಳನ್ನು ಹಾಗು ರಾಜ್ಯದ ಪಾಕಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಕ್ಕಾದ್ದು.

ಕನಾರ್ಚಿಕದಲ್ಲಿ ವೈನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಭಾರತದ ಅರ್ಥಕ್ಷಣೆ ವೈನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವಾಗಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲು ಕನಾರ್ಚಿಕ ವೈನ್ ಬೋರ್ಡ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕಾದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕಾಫಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕನಾರ್ಚಿಕವನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಫಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಭಾರತದ ಕಾಫಿ ಮಂಡಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ ಹೊಂದಲು ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಕ್ಕಾದ್ದು.

6.10 ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯ, ಕನಾರ್ಚಿಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಫ್ತಾನಮಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಲಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ

ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಮರಾಠತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಮರಾಠತ್ವ ಹಾಗೂ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿನ ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ನಗರ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಜೀಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ರಾಜ್ಯದ 4-5 ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳು

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಯುನೆಸ್ಕೋ (ಯುನೆಸ್ಕೋ) ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳಿವೆ. ಮತ್ತು ಮೂರು ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು, ಗಮನಾರ್ಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಹಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳಗಳ ದಾಖಲೀಕರಣ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮಹತ್ವವಳಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ದಾಖಲೀಕರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸಿ ವಲಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾರಂಪರಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಫಳಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಪಿನಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದು. ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸಮುಚಿತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ, ನಿಯಮಗಳಂತಹ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪಾರಂಪರಿಕ ಮಹತ್ವದ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತ್ಮಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮಹತ್ವದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ "ಸಂರಕ್ಷಣೆ" ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮಹತ್ವದ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತ್ಮಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮನೋಜ್ಞತೆಯನ್ನಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ, ಕಟ್ಟಡ/ಸ್ವಾತ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡೆಯಲು, ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಕಾರ್ಮೋರೇಟ್ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಬೆಂಬಲ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಕಾರ್ಮೋರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆರವು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಚಾಲಿತ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ವಾತ್ಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಲು ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹಣಕಾಸು ನೆರವಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಹ ಅವಲಂಬಿಸಬಹುದು.

6.11 ಒಳನಾಡು ಜಲ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ (Inland Water Tourism)

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಒಳನಾಡು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಭಾರತೀಯ ಒಳನಾಡು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಂತಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ನೆರವು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಒಳನಾಡು ಜಲ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು, ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೋಷಿಮನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.12 ಕಡಲತೀರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ (Maritime Tourism)

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ನೋಕಾ ವಿಹಾರ, ಕ್ರೀಡಾ ದೋಷಿ ವಿಹಾರ, ದೋಷಿ ವಿಹಾರ ಮತ್ತು ಕಡಲ ಸಂಬಂಧಿ ಕ್ರೀಡೆಗಳಂತಹ ಕಡಲತೀರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಕ್ತಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೂ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಡಲತೀರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕನಾಟಕದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಕರಾವಳಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ವಿಹಾರದ ಆವರೇಷಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.13 ಮೈಸ್ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ

ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಹಾರಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅವಕಾಶಗಳಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಮೈಸ್ (Meetings, Incentives, Conferences and Exhibitions) ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಟಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮವು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕನಾಟಕದ ಇತರೆ ನಗರಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ತರಲು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಿಡ್ಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮೈಸ್ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿನ ಖ್ಯಾತ ಏಜನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮವು ಮೈಸ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಕನಾಟಕದ ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಹೊಂದಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತದ್ದು. ಮೈಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೊಂದಿಗೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪೊರ್ಚ್ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೋತ್ತರ ವಿರಾಮ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕಸೇರಿ ಪ್ರಾಸಾಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೇಜ್‌ಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಪ್ರಾಸಾದ ಪ್ರವರ್ತಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಾದ ಏಜನಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕೃತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಾಸಾದ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಾದ ತಾಣದ ವ್ಯಾಕೇಜ್‌ಗಳನ್ನು (ಡೆಸ್ಟಿನೇಷನ್ ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಪ್ರಾಕೇಜ್) ಆಯೋಜಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕೃತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ (ಪಿಪಿಎ) ಅಥವಾ ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮ (ಜೆವಿ-Joint Venture) ವಿಧಾನಗಳಂತಹ ಸಮುಚ್ಚಿತ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ಮಾಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಾನ ಮನಸ್ಸು ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಜನಿಗಳ ಸಹಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಸಮಾರ್ಥಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಸ್ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.14. ಗಣೀಗಾರಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ

ಹೆಚ್ಚಿ ಖಿನಿಜ ಸಂಪರ್ಕಿತವಾದ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕವೂ ಒಂದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ತೆರವಾದ ಗಣೀಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಅವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಣೀಗಾರಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಮಹತ್ವದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ತೆರವಾದ ಅಥವಾ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮನಃ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮನಃಶೈಲನಗೊಳಿಸಬಹುದಲ್ಲದೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ವಜನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ನೇರವಾಗಬಹುದು. ಕನಾಟಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮವು ಗಣೀ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿತಾಸ್ತಕೀದಾರರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುವ ಗಣೀಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.15 ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಳಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಗಳ ಸ್ವಜನೆಗಾಗಿ ನೇರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಟಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮವು ಅಂತಹ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಸಾದ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ 60 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಆಯ್ದು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಹೆಸರಾಂತ ತೀರ್ಥಕ್ಕೆತ್ತರುಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ “ಜೀವನ ಚೈತ್ತ ಯಾತ್ರೆ” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.16 ಕ್ರೀಡಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕ್ರೀಡಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಆಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಇಲಾಖೆಯು, ಯುವ ಸಭೆಗಳಾದ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ರೀಡಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ದೋಷಿವಿಹಾರ, ಶಿಲಾರೋಹಣ (ಬೌಲ್ಯರಿಂಗ್), ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಕಾಲ್ಜಿಂಡು (ಘಟ್ಟಭಾಲ್), ಗಾಲ್ಫ್, ದೀಘರ್ಣನಡಿಗೆ (ಮ್ಯಾರಾಥಾನ್), ಟಿಟ್, ಟೆನಿಸ್, ಮುಂತಾದಂತಹ ಕ್ರೀಡೆ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರವಾಸಿ ಪ್ರೈಕೇಚ್‌ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಜೆನಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲಾಖೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕನಾಟಕದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕ್ರೀಡೆಗಳಿಗೆ ಸಹ ಮೇರ್ಮೆತ್ತಾಹ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

6.17 ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕವನ್ನು ಅಶ್ವತ್ಥಮ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಯುಷವೇದ, ಯೋಗ, ಪ್ರಕೃತಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಯನ್ನಾನಿ, ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಹೋಮಿಯೋಪಥಿ (ಆಯುರ್) ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಕಟವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾ ಮಾರ್ಕೆಡಾರರು, ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ರೆಸಾರ್ಚ್‌ಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗಾಗಿ ಆಕರ್ಷಕ ಪ್ರೈಕೇಚ್‌ಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಚಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಬಂಧಿತ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

6.18 ಇತರ ಸಾಫಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

ಮೇಲೆ ಹೇಳಲಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ, "ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಹಲವು ಜಗತ್ತುಗಳು" ಎಂಬ ಬ್ರಾಂಡ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಮೇರುಗನ್ನು ನೀಡುವ ಇತರೆ ಪ್ರಚಲಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಹೆಲಿ ಟೂರಿಸಂ, ಫೆಶಿಂಗ್ ಟೂರಿಸಂ, ಶಾಹಿಂಗ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲ್ಸ್, ವಿಜಾನ ಟೂರಿಸಂ, ವೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಟೂರಿಸಂ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಧೀಮಾಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ಕನಾಟಕ ಹೊಂದಿದೆ. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಂತಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಮುನ್ದೊಂದು - 2025 ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಲುಪಲು ಕನಾರ್ಟಿಕಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020-26 ಇದು, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೂರ್ಖೆಸಲು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮತ್ತು ಪರಿಣಿತ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯವಿರುವ ಒಂದು ಮೂರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣೆಗಾಗಿ ಕ್ಯೇಗಾರಿಕೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ (ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು) ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಜೆನ್ಸಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7.1 ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಕೌಶಲ್ಯ ಕೊರತೆಯ (Skill gap) ಅಧ್ಯಯನ

ವಿವಿಧ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ವಲಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉದ್ಯಮದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿಯತವಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯದ ಕೊರತೆಯ ಅಂತರದ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ನುರಿತ ಕಾರ್ಯಪಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಇಲಾಖೆಯು ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾರ್ಥೋಚನೆ ನಡೆಸಿದ ನಂತರ, ಉದ್ದೇಶಿತ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೋಳುತಕ್ಕದ್ದು.

7.2 ಕೌಶಲ್ಯ ಉನ್ನತೀಕರಣ, ಮರು-ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾವಧಿ ತರಬೇತಿ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಉನ್ನತೀಕರಣ, ಮರು ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಾವಧಿ ತರಬೇತಿ ಕೋರ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವೀರೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಕೆಲಸ-ಸಂಯೋಜಿತ (work-integrated) ಕೆಲಿಕೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕೋರ್ಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೂತನ ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡುವ್ಯಾಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಕೋರ್ಸೆಗಳನ್ನು, ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಹೋಟೆಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ (ಐಎಂಎಂ) ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಅಂಡ್ ಟೊರಿಸಂ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್(ಐಟಿಟಿಎಂ) ಮತ್ತು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಸ್ವೇಚ್ಛ್ರ್, ಗೋವಾ (ಎನ್‌ಎಡಬ್ಲೂಎಸ್), ಕೇರಳ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೊರಿಸಂ ಅಂಡ್ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಸ್ಟ್ರಾಟೇಜ್ (ಕೆಟಿಟಿಎಸ್), ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ (ಐಎಂಎಸ್) ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ (ಐಎಫ್‌ಎಫ್‌ಎಂ) ಮುಂತಾದಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಳವಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದು. ಕ್ಯಾಫಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಂತಹ ಕನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

7.3 ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಿತ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳು

ಕನಾಟಕವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಿತ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಕವಾಗಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು, ಭಾರತೀಯ ಮರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆ (ಎಸ್‌ಎಬಿ) ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚೇಷಣೆಗಳಿಂದ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7.4 ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆತಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಲಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7.5 ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆತಿಧ್ಯ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವುದು

ಇಲಾಖೆಯು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಘುಡ್‌ ಕ್ರಾಪ್‌ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ ಕನಾಟಕದ ಆತಿಧ್ಯ ವಲಯದ ಅತ್ಯುತ್ಕಷ್ಟ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ, ಮೈಸೂರಿನ ಘುಡ್‌ ಕ್ರಾಪ್‌ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟನ್ನು ಸೈರ್‌ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ ಆಫ್‌ ಹೋಟೆಲ್‌ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ ಆಗಿ (ಎಸ್‌ಎಬಿಎಚ್‌ಎಂ) ಉನ್ನತೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಇಲಾಖೆಯು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರೆ ಆತಿಧ್ಯ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಗೇರಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

7.6 ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ

ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ಕೈತ್ರಲೆಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ಉದ್ಯಮದ ಖ್ಯಾತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದು.

7.7 ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಅಭಿಯಾನಗಳು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಸಹಯೋಗಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಹಾಗೂ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಆ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಅವಕಾಶಗಳಾಗಿ ಇರುವ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಮಗ್ರ ಸಾಮಾಜಿಕ - ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಅರಿವು ಆಂದೋಲನಗಳನ್ನು ಸಹ ಹಮ್ಮೆಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕವನ್ನು ಆದ್ಯತಾ ತಾಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಲು ನೈಮಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವ ಗುರಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದಿನ ನೂತನ ಸನ್ನಿಹಿತದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮನಃಶೈಲನಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಲು ಕನಾಟಕವು ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

8.1 ಸುರಕ್ಷತೆ ಹಾಗೂ ನೈಮಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನೈಮಿತ್ಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಹೊರಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವೇನಿಸಿದರೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಫ್ತಿಸುವ ಅವಕಾಶದ ಸಂಭವನೀಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ರೋಗಲಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಕುರಿತು ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ವ್ಯೇಯತ್ಕ ನೈಮಿತ್ಯವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಧ್ಘಟಿಸಬಹುದಾದ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಕರ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಸಹ ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

8.2 ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಕಾರ್ಬಿಕ-ಕೇಂದ್ರಿತ (Labour intensive) ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸಿಗರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಯಾಣದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕನಾರ್ಟಿಕವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಥ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಪರಿಸಲು ನುರಿತ ಮತ್ತು ಸುಶೀಲಿತ ಕಾರ್ಯವಡೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯತ್ವ ಇರುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಸೇವಾದಾರರನ್ನು ಸಂಪೇದನಾಶೀಲರನ್ನಾಗಿಸಲು ವಿಶೇಷ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಿಕವು ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣವೆಂಬ ಸುರಕ್ಷಿತ ಭಾವ ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬೇಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾರ್ಟಿಕಕ್ಕ ಭೇಟಿ ನೀಡುವವರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಂಘಟಿತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಜಟಿಲತೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

8.3 ಪ್ರವಾಸಿ ಮಿಶ್ರ

"ಪ್ರವಾಸಿ ಮಿಶ್ರ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೊಲೀಸ್ ಪಡೆಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾಗಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಮಾನ ನಿಲಾಳಿಗಳು, ರೈಲ್ ನಿಲಾಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಬಸ್ ನಿಲಾಳಿಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

8.4 ಸುಲಭ ಪ್ರವೇಶ ಸಾಧ್ಯತೆ

ರಾಂಪಾಗಳು (Ramps), ಎಸ್ಕಲೇಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಬಗೆಯ ನೆರವಿನ ಪರಿಕರಗಳಂತಹ ಸುಲಭಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಜೀತನರು, ದುರುಪಿತರು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

8.5 ಕುಂದು ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ

ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನ್ವಯಿತ ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮೀನಲಾದ 24x7 ಅವಧಿಯ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಸಹಾಯವಾಣಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವ ಸಾಮಧ್ಯವನ್ನು ನೇರವೇರಿಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಲಯ ಘಟಕಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ವಲಯ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪಾಲೋಳ್ಳವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕಾರವು ಒಂದು ಸ್ಥಳದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪೂರ್ವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲೋಳ್ಳವಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಳ್ಳಲು ನೇರವು ನೀಡಲು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಫೈಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾರ್ಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಪಾಲೋಳ್ಳವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆ/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ರಚಿಸುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಾಚಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಳಕಂಡಂತಿವೆ.

9.1 ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಹನ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಿಂದ ಸೃಜನಯಾಗುವ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವುದರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಿತಾಸ್ತಕ್ಕಿಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪದ್ದತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಎಲ್ಲಾ ಮಿಳಾತ್ಕರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳಲು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು.

9.2 ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಪಾಲೋಳ್ಳವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಸಮರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ಅವರ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕೇಂದ್ರಿತ soft and hard skills ಜೊತೆಗೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಬೇದುವಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವೈಕಿಂಬಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಬಲಗೊಳಿಸರ್ತಕ್ಕದ್ದು.

9.3 ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರ (Local Self Government) ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರ / ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳ ಇತರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಏಕೀಕರಿಸುವುದನ್ನು ವಿಚಿತ್ರವಾದಿಸಲು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮೋತ್ತಾಹಿಸುತ್ತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಚತೆಯ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ನೇರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಕ್ಕದ್ದು.

10 ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ 17 ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು Sustainable development goals (ಎಸೋಡಿಜಿ) ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ (Decent work and Economic growth), ‘ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ (Responsible consumption and production ಹಾಗೂ ‘ಗುರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಹಭಾಗಿತ್ವಗಳು (Partnerships for Goals)’ ಎಂಬ 8, 12 ಮತ್ತು 17ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಯೋಜನೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪಾಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾರ್ಕಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರ ನಡುವೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಜೊತೆಗೆ, ವಿಭಾಗ-14 ಮೋತ್ತಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾದಂತೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೋತ್ತಾಹಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಕ್ಕದ್ದು.

10.1 ಪರಿಸರ ಸುಸ್ಥಿರ ಪದ್ಧತಿಗಳು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗೂಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ತಾಳಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (carrying capacity) ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಹ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಳಿಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಕ್ಕದ್ದು.

10.2 ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಚೌಕಟ್ಟು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣಬಧಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಚೌಕಟ್ಟೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕಾರ್ಯಚೌಕಟ್ಟು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ, ಸಮುದಾಯವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ತ್ವಾಜ್ಞ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮರ್ಥನೀಯ ಆಯಾಮಗಳ ಸಹಿತ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು.

10.3 ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಿತ ಪರಿಸರದ ಸಂಯೋಜನೆ

ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು, ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತ ಪರಿಸರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಹೊಸ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಶೈಲಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

10.4 ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅನುಭವ ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿರಳ ಹಾಗೂ ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು, ಸಕಾರ ಏಜನ್ಸೆಸು / ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಗ್ರೀನ್ ರೇಟಿಂಗ್ ಫಾರ್ ಇಂಟಿಗ್ರೆಟೆಡ್ ಹೆಬಿಟೆಂಟ್ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ (ಜಿಆರ್‌ಎಎಚ್‌ಎ) ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಗ್ರೀನ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ (ಇಜಿಬಿಸಿ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ಮಾನ್ಯತೆಯು ದೊರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

10.5 ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ (ಸಿಎಸ್‌ಆರ್) ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಪಾಲೆಗ್ರಾಫ್ ವಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಸಿ, ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತಾ ಹಾಗೂ ನೈಮಣ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಹ ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

11 | ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶೇಷಣ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕರಣಗಳು

11.1 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶೇಷಣ

ಕನಾಂಟಿಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮುನ್ಹೋಟ - 2025ರ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ತಿಳುವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು, ವಿಶೇಷಣಲು ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಯುನಿಸಿಎ) ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಂತರ್ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಕಾರ್ಯಾಚಳಿವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶೇಷಣಾ ವಿಭಾಗವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವಿಭಾಗವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ವ್ಯವಿಧ್ಯಮಯ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ, ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ದತ್ತಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ನೀತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಸಮಗ್ರ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶೇಷಣಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಮತ್ತು ತಳಮಟ್ಟದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

11.1.1 ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು

ಕನಾಂಟಿಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಲು ಮತ್ತು ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ವಾರ್ಷಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೇತ್ಯಾಂತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಳಕಳಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುವ ಸುಧಾರಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ರೇತ್ಯಾಂತಕ್ಕಲು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ವಿವರವಾದ ಪ್ರವಾಸಿ ಮೌಖಿಕಲನ್ನು ಕಲೆಹಾಕುವುಕ್ಕಾಗಿ (ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಡೇಟಾ ಗೋಪ್ಯತೆ ವಿನಿಮಯಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ) ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಉದ್ಯಮದಾರರೊಂದಿಗೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಹೊಂದಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು, ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ನೀತಿ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ನೇರವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

11.1.2 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಡ್ಯೂಪೋಂಡ್

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಾಪಕಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು, ತಳಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ನಿರ್ದಿ ಬಳಕೆಯ ಜಾಡನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು, ಆಗಮಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಮತ್ತು ಒಂದುಹೋದ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ವಿಶೇಷಣ ಹಾಗೂ ಕನಾಂಟಿಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವರದಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷಣಗಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಡ್ಯೂಪೋಂಡ್ ಪೊಂದನ್ನು ಸೃಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

11.1.3 ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಶೋದನೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಸಮಾಜೋ-ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಜೀವಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಮುಂತಾದಂತಹ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡಲು ಬಹುಶಿಸ್ತೇಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಭಾವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

11.2 ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

ಕನಾರ್ಟಿಕವು ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಬೀನ್ಯತೆಯ ಮುಂಚೊಳಿ ತಾಣವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದ ನಾಬೀನ್ಯತಾ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ಟ್‌ಡೆಲ್‌ಲೆ ಇದೆ. ಭಾರತದ ಸಿಲಿಕಾನ್ ವ್ಯಾಲಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು, ಒಂದು ಅಧ್ಯಂತ ನವೋದ್ಯಮ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಯಶೋಗಾಢೆಗಳನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಈ ಎಲಿಷ್ಟ್ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಅಪಾರ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಡಿಜಿಟಲ್ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಿರುವ ಅಗಾಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುಂದಿನ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

11.2.1 ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಾಬೀನ್ಯತಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನೆರವು

ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಗಣನೀಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನವೋದ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಉದಯೋನ್ವಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಮೈತ್ರೀಕ್ರಾಂತಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕನಾರ್ಟಿಕ ನಾಬೀನ್ಯತಾ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (K-tech- Karnataka Innovation and Technology Society) ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವಿಷಯ, ವಚನರೂಪ ರಿಯಾಲಿಟಿ, ಆಗ್ರಂಟೆಡ್ ರಿಯಾಲಿಟಿ, ಸಿಮುಲೇಟೆಡ್ ರೀಕನ್ಸ್ಟ್ರ್ಯೂನ್ ಮೆಷಿನ್ ಲಿಂಂಗ್ ಮುಂತಾದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡಿ ಮೈತ್ರೀಕ್ರಾಂತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮವು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೈನ್ಸ್‌ಜ್ಞಾನಿಕ, ಭಾಷಾಂತರ ನೆರವು, ಶ್ರವ್ಯ-ದೃಶ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳು, ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಕಗಳು, ಮುಂತಾದ ಸೇವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಸಾದಿಸಿ ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಸಿದ್ದು.

11.2.2 ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ವತ್ವಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣ

ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರಮುಖ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಾಸೋದ್ಯಮದ ಸ್ವತ್ವಗಳನ್ನು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲಾಖೆಯು, ಹೈ-ರೆಸಲ್ಯೂಶನ್ ಇಮೇಜ್‌ಗಳು, ಮೂರು - ಆಯಾಮದ (3-Dimensional) ಮಾಡೆಲ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ವಚನರೂಪ ಪ್ರಾಸಾದಗಳ (Virtual Tour) ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಿಸಿದ ಸ್ವತ್ವಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಆನ್‌ಲೈನ್ ವೇದಿಕೆಗಳು/ ಸೇವಾದಾತರೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಸಹಯೋಗ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12 | ಹೊಡಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಲಲಿತ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದೃತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ.

12.1 ಹೊಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಹೊಡಿಕೆ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕೆಲವೇ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ-ಸಹಭಾಗಿತ್ವ (ಪಿಪಿಟಿ) ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಉದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳಿರಡಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಲು ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಡಿಕೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ "ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉದ್ದಿಮೆ ವಿವರ (Karnataka Tourism Industry Profile)"ವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12.2 ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹೊಡಿಕೆದಾರರ ಸಭೆ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಹೊಡಿಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಹೊಡಿಕೆ ಸಂಭಾವ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಮೇರ್ಮೆಲ್ಲಾರ್ಥಿಸಲು, ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹೊಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12.3 ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂತರ ಇಲಾಖಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಕನಾಟಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿಶ್ರ (ಕೆಯುಎಂ), ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ಥಿಗಳ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹೊಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ತಡೆ ರಹಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹೊಡಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೋಶವನ್ನು (Karnataka Tourism Investment Facilitation Cell) ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅದು ಹೊಡಿಕೆ, ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಒಂದು ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹೊಡಿಕೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೋಶದ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿರತಕ್ಕದ್ದು.

- ❖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ನೇರವನ್ನು ನೀಡಲು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ (One-Stop- Facilitation) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ.
- ❖ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹೊಡಿಕೆದಾರರ ಸಮಾವೇಶ, ರೋಡ್ ಶೋ ಮತ್ತು ಸರಣಿ ಬಿಂಬಿ ಸಭೆಗಳ ಆಯೋಜನೆ;

- ❖ ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು (ಸಿಎಸ್‌ಆರ್) ಮೇರ್ತೊಳ್ಳಿಸಿ, ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು;
- ❖ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ವತ್ವಗಳ ದತ್ತ ಸ್ವೀಕಾರ, ನಿವಾಹಣೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಯೋಜಕತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.

13 ಪರಿಭಾಷೆಗಳು

- “ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ” ಎಂದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದಧ್ರ್ಯ.
- “ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ” ಎಂದರೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾದ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಎಂದಧ್ರ್ಯ. ಈ ಕೆಳಗೆ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿಭಾಗ-14 ರಲ್ಲಿ ಮೇರ್ತೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೇರ್ತೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಳು, ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕಾದ್ಯ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	ಮೇರ್ತೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ	ಸಹಾಯಧನಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ	ರಿಯಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ
1	ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	✓	✓	✓
2	ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	✓	✓	✓
3	ಮನರಂಜನಾ ಪಾರ್ಕ್	✓		✓
4	ಕ್ಷಾರವಾನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಯೋಜನೆ	✓	✓	✓
5	ಕ್ಷಾರವಾನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	✓	✓	✓
6	ಸಮಾರ್ಮೇಶ ಕೇಂದ್ರ	✓		✓
7	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	✓	✓	✓
8	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗ್ರಾಮ	✓		✓
9	ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	✓		✓
10	ಪಾರಂಪರಿಕ ಹೋಟೆಲ್	✓		✓
11	ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	✓	✓	✓
12	ಪಾರಂಪರಿಕ ನಡಿಗೆ	✓		✓

13	ಹೋಂ ಸ್ಟೇ	✓		✓
14	ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ (ಬಜೆಟ್)	✓	✓	✓
15	ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ (ಪ್ರೀಮಿಯಂ)	✓	✓	✓
16	ಹೋಸ್ ಚೋಟ್ ಯೋಜನೆ	✓	✓	✓
17	ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಲರಿಗಳು	✓		✓
18	ರೋಪ್ ವೇ	✓		✓
19	ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು	✓	✓	✓
20	ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರದರ್ಶನ	✓		✓
21	ಟೆಂಟ್ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ	✓		✓
22	ಧೀಮ್ ಪಾರ್ಕ್	✓		✓
23	ಪ್ರವಾಸಿ ವಿವರಣಾ ಕೇಂದ್ರ	✓		✓
24	ಪ್ರವಾಸಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೋಚ್	✓		✓
25	ಸ್ವಾಸ್ಥ ಕೇಂದ್ರ	✓	✓	✓
26	ರಸ್ತೆ ಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು	✓	✓	✓

ಅಹಂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯಡಿ ರಚಿಸಲಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯು ನಿಯತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪ್ರಸಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮದ ಸಲಹೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಸೇರ್ವಿಸೆ/ ತೆಗೆದುಹಾಕುವಿಕೆ/ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪರಿಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವರಣೆಗಳು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ನೀತಿಯಡಿ ಹೊರತ್ತಾಹಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನಗಳಿಗೆ ಅಹಂರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅಹಂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

- “ಸೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ” ಎಂದರೆ, ಈ ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಅಹಂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ ಎಂದಧರ್.
- “ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ” ಎಂದರೆ, ಈ ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅವಧಿಯ ಮುನ್ವವೇ ರೂಪಿಸಿ, ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಅಹಂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ ಎಂದಧರ್.

5. “ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು, ಇದು ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಮಿತ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಧ್ಯದ ಶೇ.50 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿರುವ, ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಹರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯೇತತೆಕ್ಕಿದ್ದು. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯು ಮಾತ್ರವೇ ಈ ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವಿಗೆ ಅಹರವಾಗಿರತಕ್ಕಿದ್ದು.
6. “ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು” ಎಂದರೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿ, ಸಂಘ, ಘರ್ಮಾ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರ್ಥ. ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಹೊಣೆಯಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ಪ್ರವಾಸ ಪ್ರವರ್ತಕರು, ಪ್ರವಾಸ ಏಜೆಂಟರು, ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರವರ್ತಕರು, ಟಿಕೆಟ್ ಏಜೆಂಟರು, ಪ್ರವಾಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳು, ಮುಂತಾದ ಇತರರನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳಬಹುದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು, ವಿಭಾಗ-14 ರಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಮೌಲ್ಯಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಹರತೆ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಸಿರಬೇಕು.
7. “ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ದಿನಾಂಕ” ಎಂದರೆ, ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿತ ಸರ್ಕಾರಿ ನಿಯಮಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಅದನ್ನು ವಾಣಿಜ್ಯತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವಂಥ ದಿನಾಂಕ ಎಂದರ್ಥ.
8. “ಜಾರಿ ದಿನಾಂಕ” ಎಂದರೆ, ಕನಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020-26ರ ಗೆಜೆಟ್ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ ಎಂದರ್ಥ. ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಅವಧಿಯು ಆ ಜಾರಿ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.
9. “ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ (ಇಪಿಸಿ)” ಎಂದರೆ, ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿದ ಹೂಡಿಕೆ ಎಂದು ಅಧರ. ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ ಎಂದರೆ ಸಿವಿಲ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಭರಿಸಿದ (ಶೈಕಾಲಯಗಳು, ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ವಿದ್ಯುದೀಕರಣವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಹಾಗೂ ನೀರು ಶುದ್ಧಿಕರಣ, ಡಿಜಿ ಸೆಟ್‌ಗಳು, ಹವಾನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧನ, ಲಿಫ್ಟ್‌ಗಳು, ತಾಜ್ಜ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಮತ್ತೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು, ಸೌರ ಉಪಾಳತೆ, ಸೌರ ಬೆಳಕು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬೋರ್ಡ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು, ಮುಂತಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚಗಳು ಎಂದರ್ಥ.
- ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು, ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಾಹನ/ ವಿಮಾನ / ನೌಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕಿದ್ದು;—
- ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ
  - ಕ್ಯಾರ್ಯಾನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ
  - ದೋಷೀಮನೆ (ಹೌಸಾಬೋಟ್) ಯೋಜನೆ
  - ಸುರಕ್ಷಿತಾ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಮಲ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ

ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಲೆಕ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವಾಹನ/ ವಿಮಾನ/ ಸೌಕರ್ಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯವಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿ/ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಹೂಡಿಕೆ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- i. ನಿರ್ವಹಣಾ ಬಂಡವಾಳ;
- ii. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ-ಮೂರ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತು ಆರಂಭಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳು;
- iii. ಭಾರತದ ಒಳಗೆ ಅಥವಾ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಏರೀದಿಸಿದ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾಂತರಿಸಿದ ದ್ವಿತೀಯ ಬಳಕೆಯ ಯಂತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು;
- iv. ಬಂಡವಾಳೀಕರಿಸಿದ ಬಡ್ಡಿ;
- v. ಉತ್ಪಾದನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು;
- vi. ನಿರ್ವಹಣೆ ಅಥವಾ ದುರಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದಾಸ್ತಾನುಗಳು;
- vii. ಭೂಮಿಯ ಬೆಲೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಫಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಹೂಡಿಕೆ;
- viii. ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದಂತೆ, ಕೆಲವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ವಾಹನಗಳು;
- ix. ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು, ಜೋಡಣೆಗಳು, ಕಟ್ಟಿರಿ, ಕ್ರಾಕರಿ, ಪಾತ್ರಗಳು; ಹಾಗೂ
- x. ಮಾರಾಟ/ಗುತ್ತಿಗೆ/ಬಾಡಿಗೆಯ ಉದ್ದೇಶದ, ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ವಾಣ. ಇದು ಅಂಗಡಿಗಳು, ಘಳ್ಳಣಗಳು, ಕಚೇರಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಸಲಹೆಗಳಿಗನುಸಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

10. “ಬೃಹತ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ” ಎಂದರೆ, 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಮೇಲಷ್ಟು ಅಹರ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ (ಇಪಿಸಿ)ವುಳ್ಳ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯೇಯತಕ್ಕದ್ದು.
11. “ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ” ಎಂದರೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಧಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾದ ಹೊರತು, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಎಂದು ಅಧ್ಯೇಯತಕ್ಕದ್ದು.
12. “ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯ” ಎಂದರೆ, ಆ ಸಂದರ್ಭ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಧಕ್ಕೆ ಅಸಂಗತವಾದ ಹೊರತು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಎಂದು ಅಧ್ಯೇಯತಕ್ಕದ್ದು.
13. “ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳು” ಎಂದರೆ, ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಎಂದರ್ಥ. ಇಲಾಖೆಯು, ಈ ಹಿಂದೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಕನಾರ್ಟಿಕದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಾಮಧ್ಯವುಳ್ಳ ಇತರ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಸಮಿವರವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಇದನ್ನಾಧರಿಸಿ ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26 ರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಜಿಲ್ಲೆ	ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ¹
1.	ಬಾಗಲಕೋಟಿ	ಐಹೊಳೆ, ಬಾದಾಮಿ, ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು, ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ
2.	ಬಳಾಳಿ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
3.	ಬೆಳಗಾವಿ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
4.	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ	ದಾಬಸ್ ಪೇಟೆ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಮುರ
5.	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	ಅನ್ನಯಿಸುಪ್ಪದಿಲ್ಲ
6.	ಬೀದರ್	ಬೀದರ್, ಬಸವಕಲ್ಲೂರ್
7.	ಬಾಮರಾಜನಗರ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
8.	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಮುರ	ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಮುರ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು, ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿ, ನಂದಿ ಬೆಟ್ಟಗಳು
9.	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
10.	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ	ಚಿತ್ತದುರ್ಗ, ಹಿರಿಯೂರು
11.	ದಕ್ಕಿಣ ಕನ್ನಡ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
12.	ದಾವಣಿಗೆರೆ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
13.	ಧಾರವಾಡ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
14.	ಗದಗ	ಡಂಬಳ, ಗದಗ, ಲಕ್ಷ್ಮಂಡಿ
15.	ಹಾಸನ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
16.	ಹಾವೇರಿ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
17.	ಕಲಬುರಗಿ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
18.	ಕೊಡಗು	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
19.	ಕೋಲಾರ	ಅವನಿ, ಕೋಲಾರ, ಕೋಲಾರ ಗೌಲ್ಲ್ಯಾ ಫೀಲ್ಡ್
20.	ಕೊಪ್ಪಳ	ಅನೆಗುಂದಿ, ಇಟಗಿ, ಕೊಪ್ಪಳ, ಮುನೀರಬಾದ್
21.	ಮಂಡ್ಯ	ಆದಿಚುಂಚನಗರಿ, ಕೊಕ್ಕರೆಬೆಳ್ಳಾರು, ಮೇಲುಕೋಟೆ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಶಿವನಸಮುದ್ರ
22.	ಮೈಸೂರು	ಬೃಲಹಪ್ಪ, ಮೈಸೂರು, ನಂಜನಗೂಡು, ಸೋಮನಾಥಪುರ
23.	ರಾಯಚೂರು	ಹಟ್ಟಿ, ಮೈಸ್, ರಾಯಚೂರು
24.	ರಾಮನಗರ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
25.	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
26.	ತುಮಕೂರು	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
27.	ಉಡುಪಿ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
28.	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
29.	ವಿಜಯನಗರ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
30.	ವಿಜಯಪುರ	ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ
31.	ಯಾದಗಿರಿ	ಶೋರಾಮರ, ಯಾದಗಿರಿ

¹ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಒಂದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು (ಎಫ್‌ಟಿಡಿ)ಯು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹೆಸರಿನ ನಗರ/ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಿತಕ್ಕಾದು.

1. ಬೆಳಗಾವಿ	2. ಬಳ್ಳಾರಿ
3. ಚಾಮರಾಜನಗರ	4. ಜಿಕ್ಕೆಮುಗಳೂರು
5. ದಾಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	6. ದಾವಣಗೆರೆ
7. ಧಾರವಾಡ	8. ಹಾಸನ
9. ಹಾವೇರಿ	10. ಕಲಬುರಗಿ
11. ಹೊಡಗು	12. ರಾಮನಗರ
13. ಶಿವಮೊಗ್ಗ	14. ತುಮಕೂರು
15. ಉಡುಪಿ	16. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ
17. ವಿಜಯನಗರ	18. ವಿಜಯಪುರ

ಆದ್ಯತ್ವಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಲಾಖೆಯು ಅಧಿಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಇರತಕ್ಕಾದ್ದು. ಕನಾಕಟಕ ಸಹಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಗುರಿಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಇಲಾಖೆಯು ಆದ್ಯತ್ವಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಧರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ದು.

ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು ಕನಾಡಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020-26ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರವಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅರ್ಥ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂಲಭೂತ ಯೋಜನಾ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥತೆ ಹೊಂದಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೃಗೊಳಳಬೇಕಾದ ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೇಮರ್ಪಲ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಕನಾಡಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಗಳನೀಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವು ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

14.1 ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾಹಕಗಳು

14.1.1 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರ ನೋಂದಣಿ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯಾದ್ವಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥತೆ ಹೊಂದಲು ವೋದಲಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ನೋಂದಣಿಯು ಈ ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾಡಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಾಪಾರ (ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 2015 ಮತ್ತು ಅದರ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರ ಕಡ್ಡಾಯ ಆನ್ ಲೈನ್ ನೋಂದಾಣಿಗಾಗಿ ಕನಾಡಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ನಲ್ಲಿ ಸುಸಾಫಿತ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಶ್ರೇಣೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕನಾಡಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವೆಬ್ ಸೈಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

14.1.2 ಬೆಂಬಲ ಸೌಲಭ್ಯ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವೇಗವನ್ನು

ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಅಂತರ್-ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಹರಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿರೋಧಿಸಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಅವಶ್ಯಕ ಅನುಮೋದನೆಗಳು, ಮಂಜೂರಾತಿಗಳು, ಅನುಮತಿಗಳು, ಪರವಾನಗಿಗಳು, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ನಿರಾಕ್ಷೇಪಣ ಪತ್ರಗಳು (ಎನ್‌ಓಃಸಿಗಳು) ಹಾಗೂ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಇತರೆ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಬೆಂಬಲ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

14.1.3 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಂಬಲ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಆಯಾ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಇಲಾಖೆಯು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಲಾದಂತೆ ಕನಾರ್ಟಕದ ಆಕಾರಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮೂರಿತವಾದ ಪ್ರಚಾರ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕರಪತ್ರಗಳು, ಮುದ್ರಣ ಮಾಡ್ಯಾಮು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಡ್ಯಾಮು, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

14.1.4 ಸುಸ್ಥಿರ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮನ್ವಣಿ

ಸಮಗ್ರ ಸುಸ್ಥಿರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಬಧ್ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ವಿಶೇಷ ಮನ್ವಣಿಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಶೇಷ ಮನ್ವಣಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನಾನುಸಾರ ಆಯ್ದುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

14.1.5 ಸುಸ್ಥಿರ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ನೆರವು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾಗಿರುವಂತಹ ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಧಿಕ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೋಷ್ಟ್‌ಕವ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ನೀಡಬಹುದಾದ ನೆರವಿನ ಮೊತ್ತದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ –

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕ್ರಮ	ಆಧಿಕ ನೆರವು	ಪ್ರತಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ
1	ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಳೆ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ	ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು	ರೂ.1,00,000/- (ಬಂದು ಲಾಕ್ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)
2	ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಥನ ಮೂಲಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ	ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು	ರೂ.1,00,000/- (ಬಂದು ಲಾಕ್ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)
3	ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ	ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚದ ಶೇಕಡಾ 50ರಷ್ಟು	ರೂ.1,00,000/- (ಬಂದು ಲಾಕ್ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)

ಕನಾಟಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಭಾರದಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಒಂದು ಸುಸ್ಥಿರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ನೇರವನ್ನು ನೀಡಲು ಒಂದು ನೋಂದಾಯಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕಾರ್ಯನೀತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕನಾಟಕದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗರಿಷ್ಠ 3 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ನೇರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿವೆ.

14.1.6 ಪ್ರವಾಸ ಸಂಘಟಕರು ಮತ್ತು ಆನಾಲ್ಯಿಸ್ ಪ್ರವಾಸ ಏಜೆಂಟರೊಂದಿಗೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ

ప్రవాసోద్యమ ఇలాచియు, ప్రవాసోద్యమ వలయదల్లి కాయునివచ్చిసువ సంఘటకరు మత్త ఆనా లైనొ ప్రవాస ఏజెంటరన్ను గురుతిసలు వ్యవస్థేయోందన్న రూపిసతక్కద్ద మత్త ప్రవాసోద్యమ హితాసక్తిదారరిగే అనుకూలవాగ ఒకుడాదంతక కాయుక్రుమగళన్న మత్త ఉపక్రమగళన్న నిరూపిసలు అవరొందిగే సహభాగిత్వమన్న హోందతక్కద్ద.

14.1.7 ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಪ್ರವಾಸಿ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯತ್ವ ನಿರ್ಣಯ

ಇಲ್ಲಾವೆಯು, ಕನಾರಟಕ ಮತ್ತು ನೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಲು ಪ್ರವಾಸಿ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು.

14.1.8 ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೇರವು

ప్రవాసోద్యమ ఇలాచేయ గురుతిసువ ప్రవాసోద్యమ సేవాదాతరు దేశీయ మత్తు అంతరాజ్యాయ మారుకట్టిగలల్లి కనాచిక ప్రవాసోద్యమవన్న ఉత్సేజిసువుదక్కగి ఈ కెళకండ మారుకట్టి అభివృద్ధి నేరవన్న (ఎండివ) పడేయలు అహంకారియుత్తారే.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತೇಜನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ-ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೀಡುವ ವೆಚ್ಚ	ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ	ಪ್ರತಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರ ನೆರವಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ
1	ಪ್ರಚಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಅಂಗ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಾಯೋಜಿಸುವ ಅಥವಾ ಆಯೋಜಿಸುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು / ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು / ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು (ಕರಪತ್ರ, ಉತ್ಪನ್ನದ ವಿಷಯ ಪಟ್ಟಿ, ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಿದ್ಧತೆಯ ವೆಚ್ಚ)	ಪ್ರಚಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮುದ್ರಣ ಪ್ರಕಟಕೆ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50	ರೂ. 1,00,000 (ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)
2	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.	ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಮಾರ್ಚೆಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸ, ಪ್ರಯಾಣ ಅಥವಾ ಆತಿಥ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಳಿಗೆ / ಸ್ಥಳದ ಬಾಡಿಗೆ ವೆಚ್ಚ	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಳಿಗೆ / ಸ್ಥಳದ ಬಾಡಿಗೆ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50ರಷ್ಟು	ರೂ. 30,000/- (ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)
3	ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ	ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಮಾರ್ಚೆಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸ, ಪ್ರಯಾಣ ಅಥವಾ ಆತಿಥ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಳಿಗೆ / ಸ್ಥಳದ ಬಾಡಿಗೆ ವೆಚ್ಚ	ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಳಿಗೆ / ಸ್ಥಳದ ಬಾಡಿಗೆ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.50ರಷ್ಟು	ರೂ. 30,000/- (ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)
4	ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಆಯೋಜಿಸಿದ / ಪ್ರಾಯೋಜಿಸಿದ ರಸ್ತೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.	ಭಾರತದಿಂದ ಯಾವುದೇ ಇತರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಮಾನದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಒಂದು ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ವಿಮಾನ / ರೈಲ್ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯಾಣ ವೆಚ್ಚ	ಕೇವಲ ಎಕಾನಮಿ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಯಾಣದ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚದ ಶೇ.75ರಷ್ಟು	ರೂ. 1,00,000/- (ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ)

ಮೇಲ್ಮುಂಡ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೆರವನ್ನು, ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆಯಿದಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಒಟ್ಟು 25 (ಇಪ್ಪತ್ತ್ಯದು) ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರಿಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇಲಾಖೆ ನೀಡುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೆರವಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀಡಲಿದೆ.

14.1.9 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಕನಾರ್ಕಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುರಿತ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತಾ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿತ್ತಾದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ವಿವರವಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತ್ತಾದ್ದು.

14.1.10 ಹೋಂ ಸೈಗಳಿಗೆ ನೆರವು

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ ಕನಾರ್ಕಕದಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿತವಾದ ಹೋಂ ಸೈಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅನುಸರಣೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಈ ಮುಂದಿನ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗಿತ್ತಾದ್ದು-

- ❖ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ದರಗಳನ್ನು ಗೃಹಭಳಕೆಯ ದರದಲ್ಲಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ❖ ವಸತಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗ ದರಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದು.

14.2 ಸಹಾಯಧನಗಳು

ಕನಾರ್ಕ ಸರ್ಕಾರವು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವಂತಹ ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕಾದ್ದು.

14.2.1 ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನ

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಈ ನೀತಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕಾದ್ದು.

1. ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ
2. ಕ್ಯಾರ್ವಾನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಯೋಜನೆ
3. ಕ್ಯಾರ್ವಾನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ
4. ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ-ಬಜೆಟ್ (1-ತಾರಾ ಅಥವಾ 2-ತಾರಾ ದಜೆಟ್ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು/ರೆಸಾಟ್‌ಗಳು)
5. ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ-ಶ್ರೀಮಿಯಂ (3-ತಾರಾ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಜೆಟ್ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು/ರೆಸಾಟ್‌ಗಳು)
6. ದೋಷಿಮನೆ ಯೋಜನೆ
7. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು
8. ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕೇಂದ್ರ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ (ಇಟಿಸಿ) ಶೇಕಡಾವಾರು ಆಗಿರತಕ್ಕಾದ್ದು. ಈ ನೀತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕೋಷೆಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ-

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಇಟಿಸಿ ಹೂಡಿಕೆ (ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಇಟಿಸಿ ಯ ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಹಾಯಧನ (%)	ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನದ ಗರಿಷ್ಠ ಮತ್ತಿ	ಸಹಾಯ ಧನ ನೀಡಬೇಕಾದ ಶ್ಲಷ್ಟಗಳು
1	ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 25ರಪ್ಪು	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು
2	ಕ್ಯಾರ್ವಾನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಯೋಜನೆ	25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 25ರಪ್ಪು	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಕನಾಂಟಿಕದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು
3	ಕ್ಯಾರ್ವಾನ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ	25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 25 ರಪ್ಪು	1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಕನಾಂಟಿಕದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು
4	ಹೊಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ-ಬಜೆಟ್	5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 15ರಪ್ಪು	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳು (ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುವಡಿಸಿ)
5	ಹೊಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ - ಪ್ರೀಮಿಯಂ	10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 15ರಪ್ಪು	5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳು (ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುವಡಿಸಿ)
6	ಹೌಸ್‌ಬೋಟ್ ಯೋಜನೆ	1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 25 ರಪ್ಪು	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಕನಾಂಟಿಕದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು
7	ರಸ್ತೆ ಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ²	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 25 ರಪ್ಪು	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಕನಾಂಟಿಕದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು
8	ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕೇಂದ್ರ	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಶೇಕಡಾ 25 ರಪ್ಪು	2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು	ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳು

ಮೂಡನೆ :

- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯು ಅರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ.
- ಹೊಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ - ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಹೊಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ-ಪ್ರೀಮಿಯಂಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಮುಂದಿನ ಘರತ್ವಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

² ಗ್ರೀನ್ ಫೀಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ಘ್ರಾಂಚೆಸಿ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ರಸ್ತೆ ಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ.

- (ಎ) ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳಿ-ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುವ ಹೋಟೆಲ್ / ರೆಸಾಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- (ಬಿ) ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು / ರೆಸಾಟ್‌ಗಳು ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾರ್ಥ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
3. ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯು ಬಡ್ಡ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡಲು ಹಕ್ಕಳ್ಳದಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
4. ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲ್ಮೊಂದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳ ಅನುಸಾರ ಸೂಕ್ತ ಸೇರ್ವಿಸೆಗಳು/ಅಳಿಸುವಿಕೆಗಳು/ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನ

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಲಾದ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನಗಳ ಜೊತೆಗೆ, ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನದ ಗರಿಷ್ಠ ಮೌತ್ತದ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಚನಾರೂ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಏಕ ಮಾತ್ರ ಮಾನದಂಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡಬಹುದು.

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತಾ ಮಾನದಂಡ	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಇಟಿಸಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ
1	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು, ಪರಿಶ್ರಮೆ ಜಾತಿ, ಪರಿಶ್ರಮೆ ಪಂಗಡ ಅಥವಾ ವಿಕಲಚೀತನ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ	ಶೇ. 5
2	ಕಲ್ಯಾಣ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಂದರೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೀದರ್, ಕಲಬುಗ್ರ, ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು, ವಿಜಯನಗರ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಆದ್ಯತಾ ಪ್ರವಾಸಿತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಗ್ರಿಕೆಂಡಿರುವ ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ-ಪ್ರೀಮಿಯಂ, ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದರೆ	ಶೇ. 5

14.2.2 ಬಡ್ಡ ಸಹಾಯಧನ

ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು, ಇದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಿರ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅವಧಿ ಸಾಲ ದ ಮೇಲೆ, ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇಕಡಾ 5.ರಪ್ಪು ಬಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನವು ವಾರ್ಷಿಕ 7.5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಸಾಲದ ಕಂತನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಈ ನೀತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು -

1. ಕೃಷಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ
2. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ.
3. ಪಾರಂಪರಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ.
4. ಸುರಕ್ಷತಾ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ

ಸೂಚನೆ:

1. ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯು, ಬಂಡವಾಳ ಹಾಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲಿ.
2. ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲ್ಮೊಂದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಠಿರಸಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳ ಅನುಸಾರ ಸೂಕ್ತ ಸೇರ್ವಿಸೆಗಳು/ ಅಳಿಸುವಿಕೆಗಳು/ ಮಾಪಾರಾಧುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

14.3 ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು

ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರವು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ -

14.3.1 ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕದ ಮೇಲೆ ವಿನಾಯಿತಿ

ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಶೇ.50ರಷ್ಟು ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

1. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಹೊಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕು (ಆರ್.ಆರ್.ಬಿ)ಗಳು, ಸರ್ಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು, ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಮಂಡಳಿ (ಕೆವಿಎ) / ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಆಯೋಗ (ಕೆವಿಎಸಿ), ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಪ.ಜಾ/ಪ.ಪಂ.ಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ, ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರವು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗಿರಿಷ್ಟ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಾಲದ ಒಪ್ಪಂದ ಪತ್ರಗಳು, ಸಾಲಪತ್ರಗಳು, ಅಡಮಾನ ಮತ್ತು ಅಡವು ಪತ್ರಗಳು; ಮತ್ತು
2. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುತ್ತಿಗೆಪತ್ರಗಳು, ಗುತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಹಾಗೂ ಶುದ್ಧ ಕ್ರಯಪತ್ರಗಳು.

³ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗೆ ರೂ. 10.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಶೇ 11 ರಷ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಯು, ಒಟ್ಟು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ರೂ. 1,10,000/-ಗಳಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ 5 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ 55,000/- ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೊತ್ತದವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕದ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

14.3.2 ರಿಯಾಯಿತಿ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕಗಳು

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ “ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕದ ವಿನಾಯಿತಿ” ಎನ್ನುವ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲದ ದಸ್ತಾವೇಚುಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದ ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

14.3.3 ಭೂಪರಿವರ್ತನೆ ಶುಲ್ಕದ ಮರುಪಾವತಿ

ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕೃಷಿಯೇತರ ಭೂಮಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಭೂಪರಿವರ್ತನೆ ಶುಲ್ಕದ ಶೇ.100.ರಷ್ಟು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಾಗ್ಯೋ, ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ) ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಬಿಎಂಆರ್‌ಡಿಎ)ದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭೂಮಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭೂಪರಿವರ್ತನಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

14.3.4 ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ

ಈ ನೀತಿಯು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕನಾರ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು ಖರೀದಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೋಚ್‌ಗಳು, ಕ್ಯಾರ್ವನ್ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಂಪರ್ ವ್ಯಾನ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಹೊಸ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. (ಕನಾರ್ಟಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ತೆರಿಗೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1957ರ ಪ್ರಕಾರ ವಾಹನದ ಪ್ರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಜೀವಿತಾವಧಿ ತೆರಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಸಾರ). ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಿದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನ ಲಭ್ಯತೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸದರಿ ವಿನಾಯಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿಂಧುವಾಗಿರುತ್ತದೆ:

1. 2020-26 ನೀತಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯ;
2. ಕನಾರ್ಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರಿಗಾಗಿ;
3. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ 10 ವಾಹನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿನಾಯಿತಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು, ಕನ್ನಡಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020-26ರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಕಾರ್ಯಾಚಾರನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲು ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಬದ್ದವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಅನುಕೂಲಕರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ಅಂತರ್-ಇಲಾಖಾ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು, ಈ ನೀತಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾಂಸ್ಕರಿಕ ವರ್ವಾದುಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ, ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಮಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು—

- ❖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು;
- ❖ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕರಣ, ಸಹಾಯಧನಗಳು, ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ನೆರವಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದು;
- ❖ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಅಂತರ್-ಇಲಾಖಾ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು;
- ❖ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು; ಮತ್ತು
- ❖ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೀತಿಯನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ / ಅಪ್ರಾರ್ಥಿಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಥಾರಸನ್ನು ಮಾಡುವುದು.

ಈ ಸಮಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಸುಲಲಿತ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಹ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಸಮಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬದ್ದರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

15.1 ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನಾ ಸಮಿಗಳು

15.1.1 ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿ

ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿಯು, ಈ ನೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು—

- ❖ ರೂ.5.00 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ (ಇಪ್ಪಿಸಿ)ವಿರುವಂತಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.
- ❖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯವಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಯೋಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಭಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ (ಪಿಎಂಯು) ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮುಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಭಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ / ಪಿಎಂಯು ವಿಭಾಗವು ತನ್ನ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ವರದಿಯನ್ನು ಯೋಜನಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ವರದಿಯು, ಈ ನೀತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಾಧಿಕ, ಸಹಾಯಧನ ಅಥವಾ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

- ❖ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಥವಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಫಟಕ (ಪಿಎಂಯು) ವಿಭಾಗವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಸಮಿತಿಯು ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚೆ (ಇಪಿಸಿ) 5.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಇರುವಂಥ ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅನ್ನಯವಾಗಬಹುದಾದ ಮೊತ್ತಾಹಾರಕಗಳು ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ❖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದಾದಂತೆ ಇತರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಮಂಜೂರಾತಿಗಳ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ❖ ಅನುಮೋದಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ❖ 5.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗಿನ ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚೆ (ಇಪಿಸಿ)ದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಿಳಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

15.1.2 ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸನ್ವಾನ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಸಚಿವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯು, ಈ ನೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು-

- ❖ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚೆ (ಇಪಿಸಿ)ವಾಗಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅನ್ನಯವಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.
- ❖ ನಂತರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಅನ್ನಯವಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಯೋಜನಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಫಟಕಕ್ಕ (ಪಿಎಂಯು) ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ತದನಂತರ, ತನ್ನ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವರದಿಯನ್ನು ಯೋಜನಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಪಿಎಂಯು ವಿಭಾಗವು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿಯ ಅನ್ನಯವಾಗಬಹುದಾದ ಮೊತ್ತಾಹಾರಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಅಥವಾ ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಯು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ❖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಫಟಕ (ಪಿಎಂಯು) ವಿಭಾಗವು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯು ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು (ಇಪಿಸಿ) 5.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಮತ್ತು ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅನ್ನಯವಾಗಬಹುದಾದ ಮೊತ್ತಾಹಾರಕಗಳು, ಸಹಾಯ ಧನಗಳು ಅಥವಾ ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ❖ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಿ, ಅವುಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿಕಾಗಿ ಹೊರಡಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ❖ ಒಂದು ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿ, ನೀತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಮೊತ್ತಾಹಾರಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು.
- ❖ ನೀತಿಯ ಸುಗಮ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದು.
- ❖ ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು (ಇಪಿಸಿ) 5.00 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮು ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಿಳಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯೋಜನಾ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

- ❖ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬೃಹತ್ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ನಿರ್ವಿರವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ (ಟೈಲರ್-ಮೇಡ್) ನೆರವು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದು.
- ❖ ಅಂತರ್-ಇಲಾಖಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದುದರಿಂದಾಗಿ ಭಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.
- ❖ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಾದ್ಯಾಸಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲು ಒಷಿಗೆ ಅಥವಾ ಪರಿಣತಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಹಿತಾಸಕ್ತಿದಾರರನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ❖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಹಂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸೇವೆದಾರರಿಗಳು/ ಮಾಪಾಡುಗಳು ಹಾಗೂ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.
- ❖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಿರುವ ನರೋದ್ಯಮಗಳಿಗಾಗಿ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಿಶೇಷ ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ನರೋದ್ಯಮಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುವುದು.

15.1.3. ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಟಾಸ್ಕ್ ಫೋರ್ಸ್)

2019ರ ಆಗಸ್ಟ್ 21 ರಂದು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಟಿಎಂಆರ್ 92 ಟಿಡಿಪಿ 2019ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶವು, ನೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

15.2. ಮೌಲ್ಯಾದ್ಯಾಸಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಹಾಗೂ ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿದಾರನು ತನ್ನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಮೌಲ್ಯಾದ್ಯಾಸಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಹಾಗೂ ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಹಂ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಹಾಯಧನಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಾದ್ಯಾಸಕಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಸಮಿತಿ/ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ನೀಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನುಸಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಹಂ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ	ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ಮಾಡಿಕೆ, ಸಹಾಯಧನ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಾಯಧನಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾರ್ಥಿಕ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ
ರೂ. 5.00 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ	ಅಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿ
ರೂ. 5.00 ಕೋಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆಗಳು	ಸನ್ಯಾಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿ

15.2.1. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ದಸ್ತಾವೇಚುಗಳು

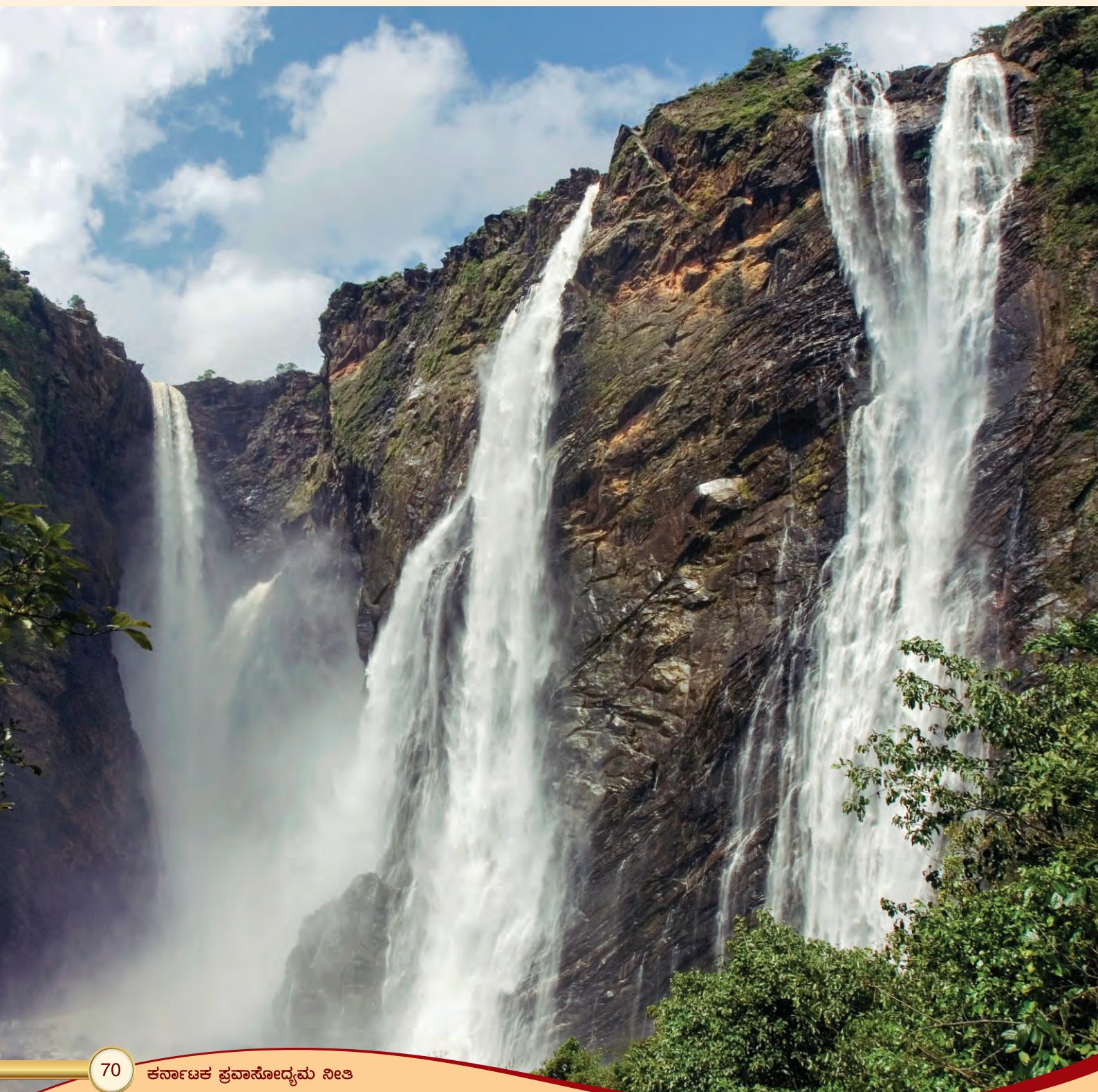
ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದಸ್ತಾವೇಚುಗಳು ಈ ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಅನ್ವಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

15.2.2. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರಕ ಉಪಬಂಧಗಳು

1. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಅರ್ಜಿದಾರರು, ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಅರ್ಹ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನೀತಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಕಾಲಮಿತಿಗಳನುಸಾರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.
2. ಈ ನೀತಿಯ ಅಧ್ಯಾಯ-14 -ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳು ಅಧ್ಯಾಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯ ಅರ್ಜಿದಾರನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನುಸಾರ ಅಗತ್ಯವಾದ ದಾಖಲೆ, ಮರಾವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯಿಂದಾಗಿ ಅನುಮೋದಿತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇ ಮಾಡಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯು ಸಬಲಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
3. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾದಾತರು ಕನಾರ್ಕ ಸಕಾರ ಮತ್ತು ಅಧವಾ ಭಾರತ ಸಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಹುನೀತಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯ, ವಿವಿಧ ನೀತಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಘಟಕಾಂಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನೀತಿಯಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಘಟಕಾಂಶದ ಗಿರಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಸಿಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟ ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಲಿಟಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು, ಯೋಜನೆಯ ಅರ್ಹ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ. 30 ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
5. ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ನೂತನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅಧವಾ ವಿಸ್ತರಿತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅನ್ವಯವಾಗಬಹುದಾದಂತಹ ಸಮಿತಿಯ ತಾತ್ಕಿಕ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
6. ಸಹಾಯಧನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊದಲ ಕಂತನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ನಂತರ ಕನಿಷ್ಠ 3 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಘರತ್ವಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಯು ವಿಫಲವಾದರೆ, ಅರ್ಜಿದಾರನು ವಾಷಿಫ್ ಶೇ. 10ರಷ್ಟ ಸರಳ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

15.3 ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಈ ನೀತಿಯ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ವಿವಾದ, ವಿವಾದಾಂಶಗಳ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕನಾಂಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ - ಇವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬದ್ದವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನುಬಂಧಗಳು—ಎ: ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ, 2020–26ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೌತ್ತಾವಕಗಳು, ಸಹಾಯಧನಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆ –

1. ಜೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿ

ಜೆಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿಗೆ, ಜೆಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಸಮಿತಿಯು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ:

- ❖ ಜೆಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
- ❖ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಜೆಲ್ಲಾಪಂಚಾಯತ್ರೆ
- ❖ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ಅಥವಾ ಪೌರಸಭಾ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿ
- ❖ ಮೊಲೀಸ್ ಅಧೀಕ್ಷಕರು/ ಮೊಲೀಸ್ ಆಯುಕ್ತರು
- ❖ ಉಪ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ
- ❖ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿವುಳ್ಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಕ ಅಭಿಯಂತರರು, ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಕಂಪನಿ ನಿಯಮಿತ
- ❖ ಪ್ರಮುಖ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಜೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು
- ❖ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿವುಳ್ಳ ಜಂಟಿ ಅಥವಾ ಉಪ-ಆಯುಕ್ತರು, ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ
- ❖ ಆಯುಕ್ತರು, ನಗರಾಧಿಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
- ❖ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ನಗರ ಯೋಜನೆ
- ❖ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಜೆಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ
- ❖ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಣೇರಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ
- ❖ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ)
- ❖ ಜೆಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಇತರೆ ಆಹ್ವಾನಿತರು
- ❖ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾರಿಗೆ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ವಲಯದ ಕೆನಿಷ್ಟೆ 3 ಮಂದಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಘವು (ಕೆಟಿಎಸ್) ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ❖ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, (ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ)/ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಪ್ರಭಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿ (ಸಂಚಾಲಕರು)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅಗತ್ಯಪಡಿಸಿದಂತೆ ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

2. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸನ್ಮಾನ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ:

- ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರು, ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ (ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)
- ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ/ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಇಲಾಖೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕಗಳ ಇಲಾಖೆ.
- ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಯುವಜನ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಡಾ ಇಲಾಖೆ
- ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ.
- ಪ್ರಥಾನ ಮುಖ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ.
- ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ.
- ಆಯುಕ್ತರು/ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಆಯುಷ್ಯ ಇಲಾಖೆ
- ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾಟಕ ಪರಿಸರ – ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ
- ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಕನಾಟಕ ಮಾರಿಟ್ಯೊ ಮಂಡಳಿ.
- ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಜಂಗಲ ಲಾಙ್ಡಸ್ ಮತ್ತು ರೆಸಾರ್ಸ್
- ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ
- ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಯಮಿತ.
- ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಘ (ಕೆಟಿಎಸ್)ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ.
- ಭಾರತೀಯ ಪ್ರವಾಸ ನಿರ್ವಾಹಕರ ಸಂಘ (ಐಎಟಿಎ) ಅಥವಾ ಸಂಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ತತ್ವಮಾನ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ.
- ಭಾರತದ ಹೋಟೆಲ್‌ ಮತ್ತು ರೆಸ್ತೋರೆಂಟ್ ಸಂಘಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (ಎಫ್‌ಎಚ್‌ಆರ್‌ಎಬಿ) ಅಥವಾ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಆತಿಧ್ಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ತತ್ವಮಾನ ಸಂಘದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ.
- ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ (ಸಂಚಾಲಕರು)

ಆಯಾ ಪ್ರಕರಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅಗತ್ಯವಾಗುವ ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಿಶೇಷ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅನುಬಂಧ-ಬಿ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಾಕೃತಿಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತಾಕೃತಿ	ವಿಷಯ
1.	ಎಸೋಬಿ	ಭಾರತೀಯ ಮರಾಠಿ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣೆ ಇಲಾಖೆ
2.	ಎಪ್ಯೆರ್ಯುಎಸೋಎಚ್ (ಆಯುಷ್)	ಆಯುವೇದ, ಯೋಗ ಮತ್ತು ನಾಚುರೋಪತಿ, ಯುನಾನಿ, ಸಿದ್ಧ ಮತ್ತು ಹೋಮಿಯೋಪತಿ
3.	ಬಿ2ಬಿ	ಬಿಸಿನೆಸ್ 2 ಬಿಸಿನೆಸ್
4.	ಸಿವಿಸ್‌ಆರ್	ಸಾಂಸ್ಕೃತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ
5.	ಡಿಬಟಿ	ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ
6.	ಎಸೋಟಿಡಿ	ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣ
7.	ಇಂಬಿಡಿ	ಸುಲಲಿತ ವ್ಯವಹಾರ
8.	ಇಪಿಸಿ	ಅರ್ಥ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವೆಚ್ಚೆ
9.	ಜೆಬಕೆ	ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರ
10.	ಜೆಎಸೋಡಿಪಿ	ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯ ದೇಶಿಯ ಉತ್ಪನ್ನ
11.	ಜೆಎಸೋಟಿ	ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ತೆರಿಗೆ
12.	ಇಸಿಟಿ	ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
13.	ಜೆಎಸ್‌ಆರ್	ಜಂಗಲ್ ಲಾಂಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ರೆಸಾರ್ಚ್‌ಗಳೆ ನಿಯಮಿತ
14.	ಜೆವಿ	ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮ
15.	ಕೆಜಿ	ಕನಾರ್ಟಿಕ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
16.	ಕೆಬಟಿಇ	ಕನಾರ್ಟಿಕ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟ್ರಾವೆಲ್ ಎಸ್‌ಪ್ರೋ
17.	ಕೆಎಸೋಟಿಡಿಸಿ	ಕನಾರ್ಟಿಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ
18.	ಕೆಟಿಎಲ್	ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ನಿಯಮಿತ
19.	ಕೆಟಿಎಸ್	ಕನಾರ್ಟಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೊಸೈಟಿ
20.	ಕೆಯುವಂ	ಕನಾರ್ಟಿಕ ಉದ್ಯೋಗ ಮಿತ್ರ
21.	ಎಂಡಿಎಲ್	ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೆರವು
22.	ಎಂಎಸಿಇ	ಸಭೆಗಳು, ಮೌಲ್ಯಾಹಿಕಗಳು, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು
23.	ಎಂಬಟಿ	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮಂತ್ರಾಲಯ
24.	ಎಸೋಸಿ	ನಿರಾಕ್ಷೇಪಣಾ ಪತ್ರ
25.	ಪಿಎಂಯು	ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ ವಿಭಾಗ
26.	ಪಿಪಿಟಿ	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ
27.	ಪಿಎಸೋಯು	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯ ಉದ್ಯಮ
28.	ಎಸೋಡಿಇಲ್	ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಇಲಾಖೆ
29.	ಎಸೋಡಿಜಿ	ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳು
30.	ಯುಎಸೋಬಿ	ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ನಿಕಾಯಗಳು
31.	ಯುಎಸೋಇಎಸೋಸಿಬಿ	ಯುನೆಸ್‌ಎಂಎಂ
32.	ಯುಎಸೋಡಬ್ಲೂಬಿ	ವಿಶ್ವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಂಸ್ಥೆ

**ಅನುಬಂಧ-ಸಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಟಿಎಲ್‌ಆರ್/135/ಟಡಿಬಿ/2020
ದಿನಾಂಕ: 18-09-2020**

- | -

PROCEEDINGS OF GOVERNMENT OF KARNATAKA

Sub: Implementation of Karnataka Tourism Policy 2020-25.
Read: Government Order No. PraE 81 Pravayo 2014 dated 26.03.2015
*****

PREAMBLE:-

In the Government Order read above, Karnataka Tourism Policy 2015-20 was introduced. The period of the Policy has ended on 26.03.2020.

Karnataka is the most preferred tourism destination that provides a safe and memorable experience for tourists through diverse high-quality tourism offerings developed in collaboration with tourism stakeholders and local communities to create sustainable and inclusive socio-economic development for all.

As the logo of Karnataka tourism says it all “One State, Many Worlds”, Karnataka Tourism is home for varied tourism themes including heritage, culture, eco-tourism, wildlife, spiritual, adventure, coastal, wellness and agri. tourism in urban and rural areas. Tourism is a priority sector for the Government of Karnataka and the State has undertaken significant investments for the development and promotion of tourism. In 2018, Karnataka ranked 3rd among all Indian states for domestic tourist visits, attracting more than 21.50 crore visitors or 12% of overall domestic tourists visits in India. Additionally, the State ranked 11th for international tourist visits in India, attracting nearly 5.5 lakh foreign tourists.

Implementation of Karnataka Tourism Policy 2020-25 envisages to boost the tourism industry in State by increasing domestic and international visitations, offering high quality experience to visitors, facilitating and accelerating investments and improving livelihood opportunities at the local level.

It is imperative for the state government to periodically review their existing tourism policy and in the backdrop of the extent to which the existing policy has been able to achieve its objectives. The main purpose of the Karnataka Tourism Policy 2020-25 is to comprehensively develop Karnataka Tourism which includes:

1. Promote Karnataka as an attractive tourism destination and place it prominently on the domestic and global tourism map.
2. Develop tourism as a significant driver of inclusive socio-economic development for Karnataka.
3. Augment the development of robust tourism infrastructure across Karnataka by providing world-class experience to visitors through a diverse array of high-quality products and services.
4. Ensure coordinated and active involvement of all stakeholders for the improvement of tourism in Karnataka.
5. Provide a conducive business environment with investment-friendly policies to encourage private sector participation in the tourism sector.

The objectives of Karnataka Tourism Policy 2020-25 are –

1. To harness Karnataka's tourism potential for its effects on employment generation and economic development.
2. To instil confidence in tourists to visit Karnataka and ensure their comfort, convenience, and safety throughout their journey in Karnataka.
3. To promote Karnataka in domestic and international markets through a multitude of marketing channels.
4. To ensure quality tourism infrastructure and basic amenities for tourists at and en- route to major tourism destinations across Karnataka.
5. To create an enabling framework for private sector investments and establish mechanisms to support industry-driven initiatives in tourism.
6. To encourage sustainable development in tourism towards achievement of the United Nations' Sustainable Development Goals for Karnataka.

Incentives, Subsidies and Concessions under Karnataka Tourism Policy 2020-25

The Karnataka Tourism Policy provides a wide range of incentives, subsidies and concessions for Tourism Projects and Tourism Service Providers. The eligibility of Tourism Projects for various Incentives, Subsidies and Concessions is provided in Annexure-II.

- Incentives
  - Registration of Tourism Projects and Tourism Service Providers
  - Facilitation Support
  - Marketing Support for Tourism
  - Special Recognition for Sustainability Measures
  - Assistance for Sustainability Initiatives
  - Collaboration with Tourism Aggregators and Online Travel Agents
  - Facilitate Inter-State Travel for Tourist Vehicles
  - Marketing Development Assistance
  - Tourism Excellence Awards
  - Support for Homestays
- Subsidies
  - Capital Investment Subsidy for Adventure Tourism Project, Caravan Park Project, Hotel Project – Budget (1-star or 2-star classification hotels / resorts), Hotel Project – Premium (3-star or above classification hotels / resorts), Houseboat Project, Wayside Amenities and Wellness Centre
  - Interest Subsidy for Agri Tourism Project, Cultural Tourism Project, Heritage Tourism Project, Safety and Hygiene Tourism Project
- Concessions
  - Exemption on Stamp Duty
  - Concessional Registration Charges
  - Reimbursement of Land Conversion Fee
  - Exemption on Motor Vehicle Tax
  - Complementary Infrastructure Assistance

A separate guideline by competent authority for development of tourism projects under various tourism products and service categories is required to be issued. Compliance with the guidelines would be necessary to be eligible for availing off concessions and investment subsidies under the policy.

Government has decided to include the above points/details and publish Tourism Policy. Hence the following order.

GOVERNMENT ORDER NO. TOR 135 TDB 2020,

BENGALURU, DATED 18-09-2020.

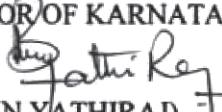
In the circumstances explained above, approval of Government is accorded for the Karnataka Tourism Policy 2020-25 as appended to this Order and to implement along with the incentives, subsidies and concession mentioned in the said policy. This Tourism Policy will be in force for a period of 05 years from the date of issue of this Order.

Separate guidelines will be issued by the competent authority for development of tourism projects under various tourism products and service categories listed in the Policy.

Operational guidelines on the various incentives, subsidies and concession available under the policy will be issued separately.

A separate guidelines/Orders/Notifications with regard-to the facilitation support and concessions as mentioned in the Karnataka Tourism Policy 2020-25 to be provided by concerned Departments in respect of Tourism projects shall be issued separately by the respective Department.

BY ORDER AND IN THE NAME OF THE
GOVERNOR OF KARNATAKA

(B.N. YATHIRAJ) 18/9/2020
Deputy Secretary to Government
Tourism Department.

To

The Compiler, Karnataka Gazette, Bangalore – for publication in the EXTRA ORDINARY GAZETTE and to apply 200 copies.

Copy to:

1. The Accountant General (Accounts/Audit), Karnataka, Bangalore.
2. All Additional Chief Secretaries/Principal Secretaries/Secretaries to Government.
3. Chairman, Karnataka Task Force for Tourism Development, Bengaluru.
4. All Divisional Commissioners.
5. Director of Tourism, Khanija Bhavana, Bengaluru.
6. All Deputy Commissioners.
7. All Chief Executive Officers of Zilla Panchayat.
8. Managing Director, Jungle Lodges and Resorts, Bengaluru.
9. Managing Director, Karnataka State Tourism Development Corporation, Bengaluru.
10. Chief Executive Officer, Karnataka Exhibition Authority, Mysuru.
11. All Heads of District Tourism Development Committees of Districts.

- 4 -

12. PS to Chief Secretary to Government (Cabinet), Vidhana Soudha (Subject No.C-458/2020).
13. PS to Hon'ble Minister for Tourism and Kannada Culure and Youth Services and Sports, Vidhana Soudha.
14. President, Karnataka Tourism Society, Bengaluru.
15. Section Guard File/Spare copies.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿವರ: ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೀತೆ 2020-25ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅನುಮೋದನೆ.

ಒದಲಾಗಿದೆ: ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಸಂಚಯ: ಪ್ರಾ 81 ಪ್ರವಾಯೋ 2014, ದಿನಾಂಕ: 26-03-2015.

*****

ಪ್ರಮಾಣ:

ಮೇಲೆ ಒದಲಾದ ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೀತೆ 2015-20ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿತ್ತು. ಸದರಿ ಸೀತಿಯ ದಿನಾಂಕ: 26-03-2020ಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸುಸೈರ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಗತ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಆಧಿಕ್ಯದಿಷ್ಟಿನ್ನು ಸ್ಪೃಹಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಾಲುದಾರರ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾರೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಗುಣಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಧಿಕ್ಯದಿಷ್ಟಿನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಅನುಭವವನ್ನು ಸೀಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅರ್ಥತೆಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಖೋಜಾತ್ಮಕ ಯೋಜನೆಯು "ಒಂದು ರಾಜ್ಯ, ಹಲವು ಜಗತ್ತಾಗಳು" ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ವಸ್ತುಜೀವಿ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕರ್ಮಕಲಾ ಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು, ಕ್ರಿಷ್ಯಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಲಾ. ರೀತಿಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಥತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಆಧಿಕ್ಯದಿಷ್ಟಿನ್ನು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದಿಯ ಹಾಗೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತದ ಎಲಾ. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, 2018ರಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಿಕೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಭೇಟಿ ಸೀಡಿರುವಲ್ಲಿ, 3ನೇ ಸಾಫಿನದಲ್ಲಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ 21.50ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಅಂದರೆ ಭಾರತದ ಒಜ್ಞರೆ ದೇಶಿಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ, 12%ರಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಸೀಡುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯವು 11ನೇ ಸಾಫಿನದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 5.5 ಲಕ್ಷ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೀತೆ 2020-25ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ, ದೇಶಿಕೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಭವವನ್ನು ಸೀಡುವ ಮೂಲಕ, ಪ್ರವಾಸಿಗರ ಭೇಟಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುಕೂಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಹಾಂಡಿಕೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಸೀಡುವುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಾರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜೀವನೋಜಾಯದ ಅವಕಾಶಗಳು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತವೆ.

ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಚರಿತದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೀತಿಯಲ್ಲಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ, ಸಿಯುಕಾರೆವಾಗಿ ಪರಿಕೀರ್ಣೆಯಾಗಿ ಕಡ್ಡಾಯಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೀತೆ 2020-25ರ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ವಲಯವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದರೆ ಅಂತರ್ಗಳನ್ನೂ ಖರ್ಚಿಸಿದಂತೆ - ಸಮರ್ಪಣಾಗಿ ಆಧಿಕ್ಯದಿಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿ:-

1. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಕರ್ಷಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು, ದೇಶಿಕೀಯ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸ್ಥಾರೀಯ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಇರಿಸುವುದು.
2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಆಧಿಕ್ಯದಿಷ್ಟಿನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಹತ್ವದ ಮುಂಚೊಳಿಯಾಗಿ

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

3. ವೈಧ್ಯಮಯ ಉತ್ತರಗುಣಮಟ್ಟದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದರ್ಜೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಕನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಧ್ಯಾಡವಾದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಕೆರಿಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
4. ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲುದಾರರ ಸಂಘಟಿತ ಮತ್ತು ಸಕ್ರಿಯ ಪ್ರಾಲೋಕುಗೆ ಬೇರೆಯನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು.
5. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಹೂಡಿಕೆಯ್ದೇಂದೆ ನೀತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ ವಾಗಾವಾರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ರ ಉದ್ದೇಶಗಳು

1. ಕನಾಟಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಾಮಾಜಿಕವನ್ನು ಸಾಫ್ಟ್‌ಗೊಳಿಸಿ ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು.
2. ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬಿ, ಆವರ ಕನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಆರಾಮದಾಯಕ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು.
3. ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕವನ್ನು ಒಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಚಾನೆಲ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
4. ಕನಾಟಕದಾದ್ಯಂತದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮೂಲಕೊಳಿಯ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು.
5. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅನುವ್ಯಾಸಿತ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶ-ಚಾರ್ಟೆ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೇಂಬಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
6. ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳ ಸಾಧನೆಯತ್ತ ಕನಾಟಕದ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ರ ಆಧಿಕ್ಯಾತ್ಮಕ, ಸಬ್‌ಸಿದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು

> ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧಾರ

- ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸೇವಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಾರರ ನೋಡಣೆ
- ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇಂಬಲ
- ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಬೇಂಬಲ
- ಮಸ್ತಿಷ್ಕ ಶರ್ಮಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗುರುತಿಸುವೆ
- ಮಸ್ತಿಷ್ಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ
- ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯದ ಅಗ್ರಗೊಳಿಸ್ತೂ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪ್ರಯಾಣ ಏಂಬೆರ್ಲೆಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ
- ಪ್ರವಾಸಿ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೆರವು
- ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಶೈಕ್ಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
- ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಂಬಲ

> ಸಬ್‌ಸಿದ್ಧಿಗಳು

- ಸಾಹಸ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ, ಕಾರವಾನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಯೋಜನೆ, ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ - ಬಜೆಟ್ (1-ಸಾಪ್ರರ್ ಅಥವಾ 2-ಸಾಪ್ರರ್ ವರ್ಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಲ್ಲಾಗಳು / ರೆಸಾಟ್‌ಗಳು) ಹೋಟೆಲ್ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಸ್ - ಸ್ಟ್ರೋಮಿಯಂ (3-ಸಾಪ್ರರ್ ಅಥವಾ ಮೇಲೆನ ವರ್ಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು / ರೆಸಾಟ್‌ಗಳು), ಹೋಟೆಲ್‌ಗ್ರಾ ಪ್ರಾಬ್ಲೆಸ್, ರಸ್ಟ್ರೆಬದಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಂದವಾದ ಹೂಡಿಕೆ ಸಬ್‌ಸಿದ್ಧಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು
- ಕ್ರಮಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ, ಪರಂಪರೆ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆ, ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಮಾಲ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಸಹಾಯಧನ

➤ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು

- ಸಾಮ್ಯಂವೋ ಡ್ಯೂಟಿ ವಿನಾಯಿತಿ
- ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದ ರಿಯಾಯಿತಿ
- ಭೂ ಪರಿವರ್ತನೆ ಶುಲ್ಕದ ಮರುಪಾವಡಿ
- ಮೇಳಿಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ
- ಪ್ರಾರಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಸಹಕಾರ.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ಹಾಡಿಕೆ, ಸೇವಾವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ಥಳಮು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಆಗತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆನ ಅಂತರಾಳನ್ನು/ಮಿವರಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಳವಡಿಸಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ತೀವ್ರಾಗಿಸಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂತ ಆದೇಶ.

ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಥದ ಸಂಖ್ಯೆ: ಟಿಎಎಂ 135 ಉದ್ದಿಷ್ಟ 2020,

ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 18-09-2020.

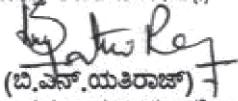
ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ, ಏವರಿಸಿರುವ ಅಂತರಾಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ನ್ನು ಈ ಆದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಅನುಬಂಧದಂತೆ ರೂಪಿಸಿ, ಸದರಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧಾನ, ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ ಈ ಆದೇಶ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 05 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರಾರಕವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಹಾಡಿಕೆ, ಸೇವಾವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ಥಳಮು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧಾನ, ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳು ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ರಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಯಾಗೂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶಾನುಸಾರ
ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

(ಬಿ.ಎಂ.ಯತ್ರಾಜ್) 18/9/2020
ಸರ್ಕಾರದ ಉಪ ಕಾರ್ಯದತ್ತಿ,
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ.

ಇವರಿಗೆ:

ಸಂಸಲನಕಾರರು, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು – ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕಟಿಸಿ 200 ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೋರಿದೆ.

ಪ್ರತಿ:

1. ಮಹಾಲೋಪಿವಾಲರು (ಲೇಕ್ಕಪತ್ರ/ಲೇಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ), ಕನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.

2. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲಾ. ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.
3. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಫೈಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು .
4. ಎಲಾ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಂಧುಕ್ತರು.
5. ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ, ವಿನಿಜ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. ಎಲಾ. ಜಿಲ್ಲಾ. ಧಿಕಾರಿಗಳು.
7. ಎಲಾ. ಜಿಲ್ಲಾ. ಪಂಚಾಯತ್ರೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು.
8. ವ್ಯವಸಾಯಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಆರ್ಥಿಕ ವಸತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಾಮುಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ವಿನಿಜ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
9. ವ್ಯವಸಾಯಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ, ಬೆಂಗಳೂರು.
10. ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಕನಾಟಕ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಮೃಸೂರು.
11. ಎಲಾ. ಜಿಲ್ಲಾ. ಜಿಲ್ಲಾ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು.
12. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ಸಚಿವ ಸಂಪೂರ್ಣ) ಏಧಾನಸೌಧ (ಪ್ರಕರಣ ಸಂಖ್ಯೆ: ನಿ:458/2020), ಏಧಾನಸೌಧ.
13. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಯುವ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಡಾ ಸಚಿವರ ಆವೃತ್ತಿ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಏಧಾನಸೌಧ.
14. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾಟಕ ಕ್ಷೋರಿಸಂ ಸೌಸ್ಯಪ್ರಾಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
15. ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಿ ಕಡತ / ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರತಿಗಳು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಗಳು

ವಿಷಯ: ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

- ಚದಲಾಗಿದೆ:**
- ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಟಿಎಲಾರ್ 135 ಟಿಡಿಬಿ 2020, ದಿನಾಂಕ: 18-09-2020.
  - ಮಾನ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿತಾಸ್ತು, ಸಚಿವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ: 24.06.2021ರಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಹಾಗೂ ಇಲಾಖಾ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕುರಿತು ನಡೆದ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಗಳು.

*****

ಮೇಲೆ ಒದಲಾದ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ: 1ರ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ನ್ನು ಈ ಆದೇಶದಂದಿಗೆ ಲಗ್ತಿಸಿರುವ ಅನುಬಂಧದಂತೆ ರೂಪೀಸಿ, ಸದರಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರೌತ್ತಾಹಧನ, ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯ ಈ ಆದೇಶ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 05 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿವರಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಹೂಡಿಕೆ, ಸೇವಾಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಸ್ಕೃತ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಹೂರಿಸಿಸಲಾಗುವುದು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರೌತ್ತಾಹಧನ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೂರಿಸಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ರಲ್ಲಿ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಯೀಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೆಂಬಲ ಮತ್ತು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೂರಿಸಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂಬುದಾಗಿ ಅದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ಒದಲಾದ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ: 2ರ ನಡವಳಿಯಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತಿದ್ಯುವಿಡಿಗಳನ್ನು ತರಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀಮಾರ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಕೇಂದ್ರಿಕೃತ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ತಾಣಾಗಳ (FTD) ಪಟ್ಟಿ ತಿದ್ಯುವಿಡಿ.
- ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆ- ಬ್ರಿಮಿಯಂ ಹೋಟೆಲ್ ಗಳಿಗೆ ಬಂದವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಹಾಯಧನ ಹೆಚ್ಚೆಗೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-26ರ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ದಿನಾಂಕ: 17.09.2026 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವುದು.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ರ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಬಡೆಟ್ ಅನ್ನು ರೂ.426.00 ಕೋಟಿಯಿಂದ ರೂ. 1000.00 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ಸುಸ್ಥಿರ ಕುರುಕ್ಕಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ, ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌತ್ತಾಹಧನ ನೀಡುವುದು.
- ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕ, ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯು ದಿನಾಂಕ: 09.03.2021 ರಂದು ಹೂರಿಸಿರುವ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಂತೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ಯುವಿಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು.
- ಬಳಾರಿ, ಬೆಳ್ಗಾವಿ, ದಾವಣಗರೆ, ಕಲಬುರೆಗಿ, ಶ್ರೀಪದ್ಮೋಗಿ, ತುಮಕೂರು ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಂದವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಸಹಾಯಧನಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವುದು.

ನೀತಿಯೇ

..2..

- viii). ಪುರಾತನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯF ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ರಿಯಾಯಿತಿ ಹಟ್ಟೆಯಿಂದ ಕೈಬಿಡುವುದು,
- ix). ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ,
- ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳ ತಿದ್ಯುವುದಿ.
- x). ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸೇರಿಸುವುದು.
- ಎ) ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಮಿತಿ - ಕನಾರ್ಟಕ ಟೂರಿಸಂ ಸೋಸೈಟಿ (ಕೆ.ಟಿ.ಎಸ್) ನಾಮ ನಿದೇಶನ ಮಾಡಿದ 3 ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು.
- ಬಿ) ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸಮಿತಿ - ಕನಾರ್ಟಕ ಟೂರಿಸಂ ಸೋಸೈಟಿ (ಕೆ.ಟಿ.ಎಸ್)ಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು, ಐ.ಎ.ಟಿ.ಒ ಅಥವಾ ಸಮಾನವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಟೂರೆಲ್ ಮತ್ತು ಟೂರಿಸಂ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ತಲಾ 1 ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ಐ.ಎ.ಟಿ.ಎ.ಎ. ಅಥವಾ ಸಮಾನವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ಹೋಟೆಲ್ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಪಿಟಾಲಿಟಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ತಲಾ 1 ಪ್ರತಿನಿಧಿ.

ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು/ವಿವರಗಳನ್ನು ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಆದೇಶ.

ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಟೆಂಪಾರ್ 135 ಟೆಡಿಬಿ 2020,
ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ: 28-09-2021.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ: ಟೆಂಪಾರ್ 135 ಟೆಡಿಬಿ 2020, ದಿನಾಂಕ: 18-09-2020ರಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನೀತಿ 2020-25ನ್ನು ಸದರಿ ಆದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಅನುಭಂಧದಂತೆ ರೂಪಿಸಿ, ಸದರಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ, ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದು, ಸದರಿ ಆದೇಶಕ್ಕೆ, ಈ ಆದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಅನುಭಂಧದಂತೆ ತಿದ್ಯುವುದಿಯನ್ನು ತರಲು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಷತ್ತು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಆದೇಶವನ್ನು ಅಧಿಕರಿಸಿ ಇಲಾಖೆಯ ಹಿಂಬರಹ ಸಂಖ್ಯೆ: ಆಜ/188/ವಚ್-7/2021, ದಿನಾಂಕ: 23-09-2021ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಹಮತಿಯನ್ನು ಹೋರಿಸಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆದೇಶಾನುಸಾರ
ಮತ್ತು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ

ಃ. V.ಶೆಟ್
28/09/2021
(ವಿಮಲಾಕ್ಷ್ಯ.ಬಿ)

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿF,
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ.

ಶೆಟ್
ಎಂಬ್ರಿ

ಇವರಿಗೆ:

ಸಂಕಲನಕಾರರು, ಕನಾರ್ಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರ, ಬೆಂಗಳೂರು - ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕಟಿಸಿ 200 ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೋರಿದೆ.

1. ಮಹಾಲೇಖಾಲರು (ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ/ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ), ಕನಾರ್ಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು.
2. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು / ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು/ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು.
3. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾರ್ಟಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಟೊಸ್ಟ್ ಪ್ರೋಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
4. ಎಲ್ಲಾ ವಾದೇಶಿಕ ಆಯುಕ್ತರು.
5. ನಿದೇಶಕರು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ, ಖನಿಜ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳು.
7. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು.

8. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಅರಣ್ಯ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ವಿಹಾರಧಾಮಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ, ಖನಿಜ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
9. ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ, ಬೆಂಗಳೂರು.
10. ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಕನಾರಟಕ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ವಾಧಿಕಾರ, ಮೈಸೂರು.
11. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮೀಕ್ಷಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು.
12. ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿಗೆ ಅವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ(ಸಚಿವ ಸಂಪೂರ್ಣ), ವಿಧಾನಸೌಧ.
13. ಮಾನ್ಯ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರ ಅವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ವಿಧಾನಸೌಧ.
14. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾರಟಕ ಟೂರಿಸಂ ಸೋಸೈಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
15. ಶಾಖಾರಕ್ಕ ಕಡತ/ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಪ್ರತಿಗಳು.

*****

www.karnatakaturism.org

ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಇಲಾಖೆ

4ನೇ ಮಾತಡಿ, ನಂಬೀ 3, ಎಂಬಿಎ ಇಲಾಖೆ, ಇನ್ಫೋಂಟ್ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001
+91-80-2235-2828 | feedback@karnatakaturism.org